

- ⊕ **Cultura popular:** Diada castellera de Santa Tecla
- ⊕ **Tradicions:** L'Aplec de Cardona
- ⊕ **Fires:** Bonica Fest a València

ZONA CATASTRÒFICA

ENTREVISTA ALBERT SÁNCHEZ PIÑOL ESCRIPTOR

*‘Ens vam creure que hi havia democràcia.
És una ficció’*

{ Avui, 14 de setembre de 2019, Jordi Cuixart i Jordi Sànchez fa 688 dies que són a la presó, Oriol Junqueras i Joaquim Forn 681 i Carme Forcadell, Dolors Bassa, Raül Romeva, Josep Rull i Jordi Turull en fa 571

L'ART DOMÈSTIC DE LA VEÏNA

MERCÈ IBARZ

FOTOGRAFIA DE MERCÈ IBARZ

*El sentit de les línies,
la baieta, la cadira
esberlada, els rastres del
temps en la façana: no és
gaire, però és teu*

A l'agost a Saidí llegim el diari en paper. Hi arriben els dos en català (dos exemplars de l'un i tres de l'altre), les edicions generalistes barcelonines, el Segre de Lleida i fa un temps hi podies trobar Le Monde, a petició d'un o dos estiuejants emigrats fa anys a terres franceses que algun dia comprava també algun dels temporers africans. Ara ja no hi arriba, el rotatiu parisenc, aquells estiuejants s'han fet grans i no viatgen a l'estiu o bé ja no hi són, i si algun migrant el compraria no el demana i doncs la Nieves no el té. De camí cap al bar, per un dels carrers poc freqüentats, com de fet ho són gairebé tots els carrers del poble, però aquest seria un altre article, ens va saltar a la vista una façana, una frontera, en el lèxic franjolí de casa. Hi vaig fer la foto que teniu amunt. Una simetria, una harmonia diària, comprovaria els matins posteriors.

La baieta de fregar posada a assecar a la paret, entre un clau nou i un ferro vell, que abans devia servir per a fermar la mula. I la cadira. Una cadira de seient esberlat. Misteri, la cadira, aquí sí que no en tinc cap explicació. Va bé, per mi. La bellesa és l'harmonia a la vista que la veïna –un altre dia la vaig mig veure per una finestra al capdamunt– munta cada dia, una instal·lació d'art domèstic en podríem dir perquè pareix que no puguem dir res directe quan es tracta de bellesa

Torba i asserena el sentit de la neteja a la vista, el respecte per les eines i, en el cas de la cadira, potser per asseure-s'hi al vespre?, és un misteri que ja m'està bé

si no és remetre's amb distància irònica a alguna cosa com ara això que ratifico: art domèstic. El sentit de les línies –la baieta horitzontal ben recta–, la cortina –vertical com ho són totes–, la cadira ben col·locada entre la baieta i la cortina, prop de la porta, sense oblidar la finestreta –cegada amb fustes horitzontals, no amb una de sola– ni menystenir els rastres del desgast del temps en la façana –la frontera– que l'assemellen a un tàpies.

Vaig fer un 'bon dia' cap amunt a l'artista domèstica però o no em va veure o no em va entendre o tant se li'n donava. No la vaig clissar gaire, era (és) una migrant diria que provinent d'un país europeu: si ha arribat fins aquí és per quedar-s'hi, si ella hi és vol dir que ha vingut amb la família, que el temporer és ell. Sí que també hi ha famílies subsaharianes, amb esposes que han arribat després dels esposos. No ho sé, la veritat, va ser una impressió fugissera, em va semblar que venia d'algun racó europeu. Potser un dia en sabré més.

Torba i alhora asserena. a mi, el sentit de la neteja a la vista, el respecte per les eines i, en el cas de la cadira, potser per asseure-s'hi al vespre?, torno a dir que és un misteri que ja m'està bé. Dit amb franquesa, sense embuts: el sentit de la decoració de la veïna. La imatge, que vaig capturar amb la càmera del mòbil, em fa pensar en Teresa d'Àvila –'Déu és en els tupins'–, advertiment i advocació a tocar de peus a terra i no descurar les coses de l'esperit ni de l'ànim tractant-les amb grandiloquència ni amb paraules gastades ni menys encara amb propaganda d'esglésies i clerecies de mena i moda, religioses, polítiques, intel·lectuals. Ni, posant la santa al dia, tampoc amb decoracions guiades pel mercat de les marques ni que et costin quatre xavos. La veïna trobo que té allò que se'n pot dir autonomia moral.

Em vaig sentir a la vora d'un dels meus mestres en foto, Walker Evans, que, com Teresa, sabia el valor anímic de les coses que veia: pulcrament penjades a les parets de les cuines dels masos quan als anys trenta del segle passat, durant la depressió nord-americana, documentava la vida pagesa d'Alabama. Una forma de pregar, de mantenir la moral, de resistir, de custodiar l'esperit de la llar, de fer el millor que pots amb el que tens. No és gaire, però és teu. 📺

QUAN EL CATALÀ SABIA FABRICAR PARAULES

Ajuntar mots per crear-ne de nous és un recurs que s'ha fet servir molt durant segles · Un altre article de la secció de llengua 'Ras i curt'

JORDI BADIA

'Era cara-xuclada i seca com un clau'; 'la riera migpartia la platja'; 'va exclamar ell, bocaplè'; 'M'agradaria fer baixar els fums a aquests torrafaves'; 'una dona rabassuda i galta plena'; 'De poc no m'enclou els dits, l'escanya-rals'; 'vaig comentar, capbaix, quan ja ens allunyàvem'; 'El sergent barbablanc va comminar-lo a callar'...

Tots aquests fragments són de la novel·la *La sorra vermella*, de J. N. Santaaulàlia, una obra magnífica en molts aspectes, també en el lingüístic. És un d'aquests texts que et fan adonar de la riquesa que té el català. Si n'hagués de destacar res, sens dubte diria l'ús —profús i apropiat alhora— dels mots composts com els que he remarcat al paràgraf anterior.

De paraules compostes, en català n'hi ha moltes i de procedències ben diverses. Se solen classificar segons la categoria gramatical dels components. Per exemple, verb + nom: *cajadubtes*, *gira-sol*; nom + adjectiu (o participi): *terratrèmol*, *esmaperdut*; nom + verb: *capficar*, *coresforçar-se*; adjectiu (o adverb) + verb: *carvendre*, *migpartir*; nom + 'i' + nom: *vetes-i-fils*, *plats-i-olles*; onomatopeies: *bum-bum*, *zig-zag*...

Dins el conjunt del lèxic català, els mots composts hi tenen un gran 'rendiment'; en el curs de la història, s'han creat moltes paraules noves i un dels millors sistemes per a 'fabricar-ne' ha estat

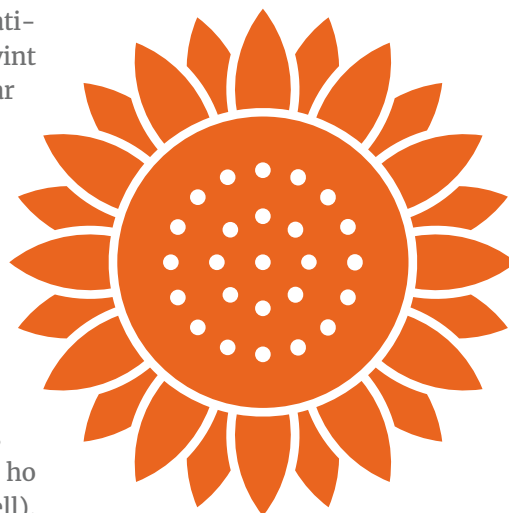
aquest. Això fa que siguin mots genuïns i que molts no tinguin traducció directa a les altres llengües.

Vegeu, per exemple, una colla de mots formats d'un nom i un verb, i comparen la força expressiva que tenen en la nostra llengua i la que tenen en castellà i en francès: *capgirar* (cast., 'invertir'; fr., 'renverser'), *colltòrcer* ('torcer el cuello', 'se tordre le cou'); *ullprendre* ('aojar', 'jeter un sort sur'); *corferir* ('herir en el corazón', 'blesser le cœur'). O bé aquests altres, formats amb un verb i un nom, una estructura molt i molt productiva: *llepafils* ('remilgado', 'délicat'), *menjamiques* ('persona poco comedora', 'petit mangeur'), *tocacampanes* ('tarambana', 'écervelé'), *escanyapobres* ('usurero', 'usurier'), *cercabregues* ('pendenciero', 'bagarreur'), *pica-soques* ('trepador azul', 'sittelle') *trencacolls* ('despeñadero', 'à-pic'), *voltadits* ('panadizo', 'panaris').

L'origen d'aquests composts és popular. En tots, s'hi veu al darrere la creativitat humana, la inventiva, molt sovint la ironia i tot... Hom s'ha d'imaginar que un dia a algú se li acut un compost, el deixa anar i, sortosament, comença a circular i a difondre's. N'hi ha que no han tingut la sort d'arribar als diccionaris generals. Per exemple, sabeu què vol dir que una cosa és *de trucalembut*? No ho trobareu pas al DIEC, però sí a l'Alcover-Moll, que ens informa que significa 'de poc valor' i que es diu al Rosselló (per bé que també ho he sentit al Solsonès i a l'Alt Urgell).

Un altre exemple: en una bona part del català central, un esquinç s'anomena popularment *carnesqueixat* (quin mot tan plàstic!), també registrat a l'Alcover-Moll i prou. Hi ha encara paraules col·loquials o vulgars que no han entrat a cap diccionari, com aquest *torrafaves* del llibre de Santaaulàlia (o *torrapels* o *torravits*, com diu encara la gent gran de la meua comarca); o com el popular *titafluix*, que potser és dels pocs mots que hem sabut crear darrerament.

Perquè és evident que hi va haver un temps que la màquina de fabricar paraules era potent i ben greixada, però avui, dissortadament, no. Voleu dir que, si ens ho proposéssim, no la tornàrem a engegar, aquesta màquina? Estic convençut que sí. Ara, en aquesta tasca de creació —i difusió— de mots nous, tan simple mitjançant la composició, els escriptors hi tenen un paper decisiu; i, en acabat, és clar, els mitjans de comunicació els haurien de fer córrer. ■

LES PROVOCACIONS CALCULADES D'ICETA

PERE MARTÍ

El paper de Miquel Iceta és clau en aquesta dinàmica involutiva, que va més enllà del procés i afecta també altres temes. EFE

L'estratègia del PSC consisteix a aprofitar la crisi de Ciutadans per recuperar l'hegemonia del bloc unionista a Catalunya *** El Consell es coordinarà amb les administracions per pal·liar els danys del temporal *** El govern demana explicacions al director de l'aeroport de Palma per la discriminació

TEMA DEL DIA

L'aixecament formal de l'article 155 i la formació d'un nou govern de la Generalitat havia d'obrir, en teoria, un nou període polític a Catalunya que superés la política de blocs. Tot i les bones intencions, la realitat ha anat per una altra banda. El govern autonòmic continua tenallat com si el 155 estigués en vigor, la repressió es manté i la superació de la política de blocs no s'ha aconseguit. Tot i els esforços d'una part de l'independentisme, la radicalització de Ciutadans i PP ho fa impossible, però també la deriva autoritària del PSC, que malgrat parlar de refer ponts, a la pràctica, és l'encarregat de dinamitar-los.

El paper de Miquel Iceta és clau en aquesta dinàmica involutiva, que va més enllà del procés i afecta també altres temes, com la política immigratòria.

El PSC ha decidit d'ocupar l'espai que deixa Ciutadans a Catalunya adoptant si cal les seves polítiques espanyolistes i xenòfobes. L'esperança que el PSC tornés a les posicions autodeterministes que defensava el 2012 en el seu programa electoral s'han evaporat. Iceta rema en direcció contrària. Els socialistes consideren que no tenen recorregut en l'espai del catalanisme progressista per la presència d'ERC, prenyada d'antics militants del PSC en llocs destacats, com Ernest Maragall o la número dos al congrés espanyol, Carolina Telechea. En canvi, la lenta descomposició de Ciutadans per la seva radicalització, amb fuga de dirigents inclosa, els permet de recuperar un espai polític que ja havien tingut i els va convertir en partit hegemònic a Catalunya a final dels noranta i començament de la primera dècada d'aquest segle. El PSC no treballa per

El PSC parla de refer ponts però a la pràctica es dedica a dinamitar-los

Amb el govern de la Generalitat a la presó i a l'exili, amb els dirigents d'Òmnium i de l'ANC a la presó, i amb més d'un miler d'encausats, les afirmacions d'Iceta són una provocació

refer ponts, sinó per recuperar la seva hegemonia política dins l'unionisme.

És en aquesta estratègia que cal emmarcar les declaracions de Miquel Iceta negant que hi hagi repressió a Catalunya perquè la Diada va demostrar que la gent s'havia pogut manifestar lliurement. Amb el govern de la Generalitat a la presó i a l'exili, amb els dirigents d'Òmnium i de l'ANC a la presó, a les portes d'una sentència inculpatòria i amb més d'un miler d'encausats, aquestes afirmacions són una provocació que només busquen caure bé a l'electorat de Ciutadans. Cal emmarcar-les en la mateixa línia de les que va fer la portaveu, Eva Granados, que va negar que l'autodeterminació fos cap qüestió que haguessin de decidir els ciutadans, exhibint un despotisme il·lustrat que no és aliè a la tradició d'esquerres.

Però la involució del PSC per a recuperar l'espai de Ciutadans va més enllà del procés i també inclou qüestions com la

seguretat i la immigració. L'exhibició de mà dura que ha fet el PSC aquest estiu contra els manters des de l'Ajuntament de Barcelona, amb Albert Batlle al capdavant, fa callar el més radical de Ciutadans i rep l'aplaudiment de Manuel Valls, mentre Ada Colau mira cap a una altra banda. Més barroer, però amb el mateix objectiu, el batlle socialista de Badalona, Àlex Pastor, ha reivindicat davant els veïns haver 'aconseguit que la Generalitat no instal·li cap centre MENA al barri' perquè 'els equipaments del barri han de ser per a gent d'aquí'. Un llenguatge equiparable al de Vox que ha aixecat les protestes dels partits que el van investir, Badalona en Comú, Podem, ERC i Junts per Catalunya. Després de la retirada de Dolors Sabater, perquè no tenia prou suports, aquests partits van optar pel mal menor per evitar que el xenòfob Xavier Garcia Albiol recuperés la batllia. La política del mal menor s'ha demostrat errònia, perquè Pastor escampa pels barris de Badalona el mateix missatge que Albiol i Vox.

Atesa aquesta estratègia del PSC, la política de pactes de Junts per Catalunya i ERC amb els socialistes en l'àmbit local després de les darreres eleccions municipals és, clarament, un error estratègic. A Badalona, la política del mal menor ha estat letal, però pel que fa al Principat, els socialistes només busquen recuperar poder al preu que sigui i l'independència els ho ha servit en safata. El PSC no pretén de trencar la política de blocs, sinó un canvi d'hegemonia de blocs, com ja va passar a l'Ajuntament de Barcelona. Tots els partits unionistes es van unir per desbancar Maragall i sembla que cap dels afectats encara no ha après la lliçó.

MÉS QÜESTIONS

El Consell es coordinarà amb les administracions per pal·liar els danys del temporal. La vice-presidenta i portaveu del Consell, Mònica Oltra, ha explicat que el govern es coordinaria amb les diferents administracions per pal·liar els danys causats pel temporal. En conferència de premsa, ha dit que encara era

d'hora per a fer cap valoració de danys ni quina mena d'emergència es declararia, atès que encara plou i els camps estan negats. Quan s'acabi la situació d'emergència, els municipis tindran quaranta-cinc dies per a presentar un informe amb l'estimació de danys. Oltra també ha explicat que quan hagi passat la situació d'emergència, el Consell posarà tots els mitjans per recuperar la normalitat i perquè les persones desallotjades puguin tornar a casa.

El País Valencià continua en fase crítica, i en algunes zones ha plogut en una hora gairebé tant com tot un any. Els rius Segura i Clariano s'han desbordat al pas per diversos municipis, com Ontinyent i Oriola. El temporal ha afectat altres comarques i nuclis de població com Dénia han hagut d'evacuar veïns i real·lotjar-los. VilaWeb continua fent un seguiment exhaustiu de les inundacions que podeu consultar ací.

La plataforma Per un Finançament Just es reactiva demanant un observatori. La comissió Per un Finançament Just, que ja s'ha reactivat oficialment després de la parada forçosa per les darreres convocatòries electorals, ha proposat de crear un observatori que actualitzi els indicadors econòmics sobre el finançament de les autonomies. En un comunicat, diu que és 'un mitjà necessari per a demostrar amb dades, de la manera més objectiva possible, la situació continuada d'infr finançament del poble valencià i les seues repercussions'. En aquesta primera reunió, també s'ha decidit de mantenir la política d'aliances, reprendre els contactes establerts i ampliar la xarxa a altres territoris, a més de traslladar al govern espanyol l'actual estat d'asfíxia de les arques valencianes. L'òrgan –que reuneix el PSPV, Ciutadans, Compromís i Podem amb la patronal CEV i els sindicats CCOO i UGT– ha posat sobre la taula la preocupant situació financera del País Valencià, agreujada per la manca de govern a l'estat espanyol i per la manca de pressupost espanyol el 2019. La plataforma també preveu de convocar

La tomba de Joan Fuster, a Sueca. ENDRETS

la Xarxa d'entitats per un finançament just per fer-los arribar aquestes accions i recollir-ne les aportacions. L'objectiu és continuar activant i cohesionant la societat valenciana en la lluita per un finançament adequat. Per tot això, la plataforma es reafirma en la necessitat de canviar el model de finançament i exigir que el nou pressupost de l'executiu espanyol reculli inversions per al País Valencià d'acord al seu pes poblacional, a més de continuar reclamant el reconeixement del deute històric per l'infrafinançament.

El govern demana explicacions al director de l'aeroport de Palma per la discriminació. Els responsables de Política Lingüística del govern, del Consell de Mallorca i de l'Ajuntament de Palma han fet arribar una carta a la direcció de l'aeroport de Palma interessant-se pel cas de Paula Rotger. El document va signat per Agustina Vilaret, secretària autonòmica d'Universitat, Recerca i Política Lingüística del Govern de les Illes Balears; Bel Busquets, vice-presidenta i consellera de Cultura del Consell de Mallorca; i Llorenç Carrió, regidor d'Educació i Política Lingüística de l'Ajuntament de Palma. Rotger,

treballadora de l'aeroport, denuncià un cas de discriminació lingüística. Ara ha estat sancionada per AENA per incomplir el protocol de seguretat de l'aeroport. Al document, els tres càrrecs sol·liciten una revisió dels fets, un acompanyament de Paula Rotger –que ha patit un atac al seu vehicle particular– i una reunió amb el director de son Santjoan per tractar el cas. Així mateix, també demanen que es condemni fermament l'atac que Paula Rotger ha patit al seu vehicle i que es tingui present el patiment i el procés de victimització al qual s'enfronta i que s'actui per reparar el dany.

Macron remarca que el futur d'Andorra depèn de l'acord amb la Unió Europea. El copríncep francès, Emmanuel Macron, ha defensat que l'acord d'associació amb la Unió Europea és l'eix de futur per a Andorra. En el discurs que ha pronunciat en la sessió institucional a la Casa de la Vall, durant la seva visita de vint-i-quatre hores al Principat, ha defensat que Andorra no havia de tenir por d'aquest acostament perquè no representava cap pèrdua de sobirania ni d'identitat, com no ho ha estat per a França ni per a cap altre país. Macron ha manifestat que, com a europeista convençut, considerava

que Andorra havia de continuar el camí cap a Europa perquè era una oportunitat i era ple d'avantatges, però ha advertit que les negociacions no serien fàcils. Ha recordat que Andorra hauria de fer reformes per a l'acostament a la Unió Europea perquè els beneficis que comportava l'acord també exigien canvis al país. El copríncep ha subratllat la necessitat d'abordar reformes internes en l'àmbit econòmic, en el sistema de pensions, en els salaris i en l'àmbit sanitari. La visita del copríncep ha estat seguida per Andrés González-Nandín, que n'ha fet aquesta crònica.

LA XIFRA

301.776 euros va aportar el govern d'Andorra a l'aeroport Andorra-la Seu per al dèficit d'exploació el 2018. Així ho va concretar l'executiu en el marc d'una pregunta tramesa al Consell General pel grup parlamentari de Tercera Via.

TAL DIA COM AVUI

El 13 de setembre de 1997, els responsables del cementiri de Sueca descobreixen la profanació de diverses sepultures. Entre les tombes afectades hi ha la de l'escriptor Joan Fuster, que apareix amb el nínxol i el fèretre rebentats.

ALBERT SÁNCHEZ PIÑOL

‘Ens vam creure que hi havia democràcia. És una ficció’

Entrevista a l'autor, que ahir va presentar ‘Homenatge als caiguts’ (Rosa dels Vents), llibre que recull els contes curts que va fer per a ‘El matí de Catalunya Ràdio’

ADIVA KOENIGSBERG

ANDREU BARNILS

Albert Sánchez Piñol (1965) va presentar ahir *Homenatge als caiguts* (Rosa dels Vents) un cuidat llibre que recull la secció radiofònica que Sánchez Piñol va fer per a ‘El matí de Catalunya Ràdio’, quan el dirigia Antoni Bassas. Dotze anys després, aquelles píndoles radiofòniques de

dos minuts de durada s’han aplegat en un recull. Són contes curts, de plana i mitja, però que mantenen els tres actes. Sánchez Piñol els pensava un dilluns, els escrivia el dimarts, els retocava el dimecres i els polia anat cap a l’estudi els dijous, on els llegia en directe per antena. Un Sánchez Piñol combatiu, brillant i

directe rep VilaWeb per parlar d’aquest llibre. I una mica de política i família, també. Però sobretot de narrativa. De les connotacions polítiques de la narrativa.

—A què es dedicava el vostre pare?

—Metal·lúrgic. A casa no hi havia llibres. Els que regalava la Caixa. Arxipèlag Gulag

Vaig haver de plegar de La Vanguardia per les pressions constants d'un director que seguia les directrius del poder

Tots els covards són literaris, i tots els militants són narratius

i *Passeig per Catalunya*. La meua generació tenia aquests llibres. I *Viven*. Ma mare em deia 'per què et compres un llibre, si ja en tens dos?' Ma mare és un personatge, eh? No ha llegit cap línia meua. Ni una. Ella el que vol és que jo surti a la televisió. Punt. Mon pare sí que me'ls ha llegit. Tots. I és molt dur. Molt bon lector. No té escrúpols familiars.

—**Teniu germans i germanes?**

—Tenia un germà que es va morir. Tenia 19 anys. Accident de moto. Tragèdia. Any 1992. Estafa de vida. Per mi va ser una ferida neta: no tens ningú a qui poder culpar. Va ser un accident. Hi ha accidents.

—**Més família: dieu que el vostre avi va estar en un camp de concentració franquista?**

—A Galícia. Té una història, el meu iaio. Es deia Sánchez Montón i no sabia parlar castellà, gairebé. Això diu molt de les onades migratòries que hem tingut. I era de la Barceloneta. Ell va estar a la guerra del Marroc, que era l'espantosa. El primer dia que va arribar allà, del seu batalló en van matar la meitat. El primer dia. Anys després, a la guerra de 1936, ell estava protegint la retirada a França. Doncs el va enxampar la guàrdia mora, just abans de passar la frontera. A ell el va salvar el capità espanyol, que anava amb un fuet. 'Vostè, si vol sobreviure, no es mogui del meu costat.' Van sobreviure només dos republicans. I els dos republicans a la nit eren davant la fogata. El capità amb el fuet, el meu iaio i l'altre. I els de la guàrdia mora, al voltant per matar-los. L'altre es va adormir. Capità capità! Ja li havien tallat el cap. Mon iaio, únic supervivent. I quan va arribar al camp de concentració franquista va dir 'aquí sí que em moro'. Perquè allà els mataven de gana. Es va salvar pels africanistes. En veure que ell havia lluitat a l'Àfrica el van salvar. Mon iaio té una història, sí. No l'he explicada mai.

—**Homenatge als caiguts. Així es diu el llibre que presenteu. Expliqueu que era una secció del programa 'El matí' d'An-**

toni Bassas. Per què dieu que aquest programa és una estructura d'estat?

—Perquè el poder encara no se l'ha apropiat. Normalment la gent entén com a estructura d'estat allò que el poder controla. No, no. És una estructura d'estat justament perquè el poder temporal no la controla. Cada dia arribaves allà i havia trucat algú diferent pressionant. Això és perquè no el controlen. Paradòxalment, en un país com aquest, és la privada, que està sota control polític. Més que la pública. Què us he d'explicar. Jo vaig haver de plegar de La Vanguardia per les pressions constants d'un director que seguia les directrius del poder. El poder se sentia incòmode amb 'El matí' i no se sentia incòmode amb altres mitjans privats, els quals controla i dirigeix.

—**Insistiu molt que feu narrativa. No pas opinió.**

—Ara escric justament sobre això. Què són les estructures elementals de la narrativa. Estic fent un totxo que llegiran quatre. Jo faig narrativa, sí. I la narrativa són tres actes (plantejament, nus i desenllaç). Tots els covards són literaris, i tots els militants són narratius.

—**Perdó?**

—Josep Pla fa literatura. Qualsevol cosa. Comença un article, paràgraf llarg, fins que s'acaba la pàgina. Aquí no hi ha estructura. Tots els autors que són literaris i no narratius, a favor del poder. Uns covards que estan amb el règim. Pedroló? Narratiu. Tres actes. Josep Pla? Un fatxa, a favor del poder. Josep Maria de Sagarra? Comença escrivint amb tres actes abans de la guerra. Ve la guerra, li foten clatellot, i comença a fer versets. Rodoreda? Tres actes. Acaba exiliada. Milita pel català i la República. Eugeni Ors? *La Ben Plantada*. Res de narratiu i a favor de l'ordre establert. Si encares els conflictes, tres actes. Si els defuges, literatura. El conservador no vol conflicte. Diu que no existeix. Tres actes, o sense tres actes: això ens porta a classificar els autors entre compromesos o no. No falla. I el dia que falli, m'ho dieu i rectifiquem. Perquè no és dogma.

*Els mites dels
caràcters nacionals
canvien amb el temps*

ADIVA KOENIGSBERG

—*Homenatge als caiguts. Com el definiríeu?*

—És una visió sardònica de la vida a través d'històries inesperades que duren tres minuts. I manté els tres actes. Per això em costaven tant d'escriure.

—*Per què teniu aquest punt agre de la vida?*

—Perquè la visc. És desesperant. És terrorífic. I si escrivís ara els contes, no els escriuria més polítics, els escriuria més agres. Ens amarguen la vida. Anem veient de què va tot això. Ens vam creure que hi havia democràcia. És una ficció. Una autèntica ficció.

—*Vau anar a la Diada?*

—Sí. Però entenc que molta gent no hi anés. És l'única cosa que ens queda. I no hi penso renunciar. Si els polítics s'han rendit, només faltaria que nosaltres també ens rendíssim. I és l'única cosa

que ens queda: la Diada. Si ells abdiquen, és la prova que s'hi ha d'anar. Mentre ningú tingui un pla clar, què hem de fer, renunciar a l'única cosa que ens queda, una demostració de força? Què fem si pleguem d'això? Almenys els forces a alguna cosa. Hem de fer un procés al procés. Els nostres polítics fan allò que nosaltres els diem. És la tesi de *Fungus*. Faran allò que nosaltres els diguem. Però si no els ho diem, no ho faran! Hi ha una desorientació general. I m'afegeixo a la desorientació, i per tant no vull ser gaire dur. En privat tinc opinions molt dures amb els nostres dirigents. Però no vull explicar-ho. I perquè s'aparta d'*Homenatges als caiguts*.

—*Jo us havia llegit articles molt contundents sobre la desobediència civil.*

—Explicant-la, perquè la gent no sap què és. La desobediència civil és anar a l'ofensiva. És anar que et peguin.

És obligar-los a exercir una violència injusta. A deixar-los en evidència. I això es pot estructurar amb una estratègia perfectament coordinada i desenvolupada. No és un moviment espontani.

—*Tenim en contra la visió, per mi equivocada, que tenim de nosaltres mateixos: som botiguers espantats.*

—Això no és cert. Només heu de mirar la història de Catalunya: tots són barricades i incendis. Hi ha una cosa que un tal Baroja deia: els mites dels caràcters nacionals canvien amb el temps. Per exemple: abans de la Primera Guerra Mundial els francesos tenien fama de bel·licosos, i els alemanys de ganduls i bevedors de cerveses. La idea que els espanyols són alegres i els va la festa és recent. Els francesos, al segle XVII, es queixen que els espanyols van tot el dia vestits de negre. Això dels botiguers és

un invent del pujolisme. Això s'ho va inventar el de l'oasi català, per dir que aquí no passa mai res i uns salvatges que van amb boina, a Madrid, són incivilitzats. I nosaltres som gent de pau. Bah, home, bah. Això són imatges col·lectives que es fan i es desfan.

—A Waterloo, hi heu anat?

—Si ho volen, hi vaig. Però prou ocupats estan. M'agradaria saber que no estan sols.

—I a la presó?

—No tinc ganes d'empenyar. Tot això no sé què té a veure amb *Homenatge als caiguts*. Si voleu us faig un manifest. Jo estic a favor de la independència. Ho sabíeu, això? Si voleu, un dia parlem de política. Però el tema d'avui dona: la barreja entre periodisme, narrativa.

—Ha! I què fa ara, Sánchez Piñol, el dia a dia?

—Faig coses relacionades amb l'audiovisual. Els dels escriptors és un gremi molt covard. Un dels problemes que tenim són les biblioteques. Estic en una indústria que t'agafa un producte teu i el regala. I no et paga. Per això començo a fer coses amb l'audiovisual, sí.

—No veieu res per cada préstec que fan a les biblioteques de llibres vostres? No foteu.

—Sis euros, vaig cobrar, per un any sencer. I sóc dels que funciona. Tinc donada l'ordre al banc que els torni. No els vull per a res. Sis euros en un any! Impressionant. Si fas una descàrrega il·legal, és un delictes. Si ho fa un govern, és legal. Però per què ho fan, això? És desesperant. La Unió Europea va dir al govern Rajoy que pagués un cànon. I no el paguen. A Anglaterra, fins fa quatre dies, la segona font d'ingressos dels autors venia de les biblioteques. Doncs aquí, res. Voleu riure? Els de Biblioteques em fan arribar que per al centè aniversari havien pensat que Sánchez Piñol escrivís un conte. A sobre! M'estan expropiant, no em paguen ni un cèntim i ara he de fer un conte? Vaig parlar amb l'agència

i els vaig dir: engega'ls tu, que jo no ho faré. I aquella nit vaig pensar-m'ho. Faré un conte. I me'l pagaran. I els el vaig fer. Està publicat. Però els païos l'han amagat.

—Com es diu el conte?

—'L'home que va cremar l'última biblioteca.' El protagonista és un heroi perquè allibera els llibres, que eren tractats com esclaus.

—Ha, ha!

—És clar que vaig cap a l'audiovisual, si em fan fora. I en canvi, els guions, si surten...

—En aquest llibre dieu que heu tingut molta cura del disseny.

—Estic content de molt poques cobertes dels meus llibres. I aquesta, en canvi, li dona una alegria. Un aire de modernor. També importa, un disseny. Perquè me n'han fet d'espantosos. Són colors forts, però si t'hi fixes, són colors mats. Com els títols. Jo tinc teories sobre això: els títols de dues paraules acostumen a ser nefastos. Funcionen els títols de tres o més de tres. O d'una paraula, si està molt ben triada. Per exemple, *Nada*. Una paraula. *La pell freda*. Tres. Si dic *La pell*, no funciona. Quan veig que algú fa un títol de dues paraules, dic, aquest comença malament. No sap per on va. *La casa*. Res. *La casa daurada*. Millor. Un gran expert en títols llargs era Garcia Márquez: *El coronel no tiene quien le escriba*.

—I lletres? Les lletres 'a' funcionen més que cap altra?

—L'única teoria real en tot això és que si poses el nom a un gat, procura que hi hagi una lletra i. És l'única que entenen. Jo he tingut dos gats: Trotski i Charlie. Trotski es va morir. Charlie li vaig posar pels vietnamites. Els Charlies anaven de negre. I el gat era negre.

—Éreu trotskista?

—Jo era extrema esquerra. Ara ja no. Ara sóc de dretes. Bé, no. No en sóc perquè no em deixen. ■

Els dels escriptors és un gremi molt covard

Els títols de dues paraules acostumen a ser nefastos

ALESSANDRO GAMBERINI

‘Als règims autoritaris sempre hi ha hagut un jutge únic per a combatre els adversaris’

Parlem amb l'advocat de Carola Rackete i membre del Foreign Friends of Catalonia

ALBERT SALAMÉ

JOSEP REXACH FUMANYA
LAURA GÁLLEGO MARFÀ

L'advocat penalista Alessandro Gamberini ha tingut feina a la Itàlia de Matteo Salvini: l'ONG de salvament marítim Sea Watch ha necessitat el seu assessorament legal en tres desembarcaments des que va començar l'any. El darrer cas, el més sonat, el de la capitana del Sea Watch 3, Carola Rackete, que va desafiar la prohibició de Salvini, ara ja ex-ministre de l'Interior italià. Aquests dies, Gamberini ha estat a Barcelona per assistir al lliurament de la Medalla d'Or que el Parlament de Catalunya ha atorgat a Rackete. Però no tan sols per això. Té lligams amb Catalunya des que era jove i forma part del grup Foreign Friends of Catalonia, que el va convidar a assistir a la Diada. Aprofitem el seu pas per Barcelona per parlar amb ell del valor de l'afer de Carola Rackete, la desobediència civil i el cas català.

—Quina és la situació judicial de Carola Rackete?

—La resolució de la jutgessa Alessandra Vella, del tribunal d'Agrigento, deia que Carola Rackete exercia un dret, o més ben dit, complia una obligació, quan va desembarcar els migrants a Lampedusa en contra de la prohibició que havia rebut. Aquella prohibició era il·legítima perquè violava les normes internacionals de socors. Rackete es trobava en una situació molt difícil a la nau, perquè en aquell moment feia dies que s'esperaven per obtenir l'autorització de desembarcar i hi havia migrants que amenaçaven de llançar-se a la mar. La situació podia esclatar en qualsevol moment i esdevenir incontrolable. I ella, com a capitana de la nau, va decidir que, per a la seguretat d'aquests naufrags, era millor desembarcar.

—Amb el problema que allà l'esperava la patrulla de la Guàrdia de Finances de Salvini.

—Sí. Era una decisió valenta i perillosa. Perillosa perquè havia d'atracar en un port molt petit que no coneixia, de nit i en contra de l'autorització de la guarda

Carola Rackete temia per la seva seguretat a Itàlia

Emprar el dret criminal amb empresonaments que es perllonguen tant en el temps, des del punt de vista dels drets humans, és estupefaent

costanera. Durant la maniobra va xocar lleugerament amb una embarcació de la guarda costanera, que va rebre una petita marca en un costat. D'aquest fet s'ha derivat que sigui denunciada en dos procediments: el primer és el més general i se l'acusa d'haver afavorit la immigració clandestina a Itàlia, i en el segon procediment se l'acusa d'haver exercit violència contra un vehicle oficial que volia impedir-li d'atracar.

—I prosperaran?

—Pel que fa al primer cas, la fiscalia probablement demanarà que s'arxivi. Serà durant la tardor o a final d'any. En el segon procediment, la jutgessa Vella ha dit que, malgrat que hi hagi hagut violència contra elements materials, era una violència necessària en el compliment del deure de desembarcar els migrants. En aquest cas, el fiscal ha impugnat la resolució davant la Cort Suprema de Cassació italiana. Si la resolució no es confirmés, no es tornaria a arrestar la Carola perquè ja no hi hauria motius per a mesures cautelars. Però la resolució de la Cassació pot tenir un impacte positiu o negatiu sobre aquest procediment, que va començar amb l'acusació de resistència a nau de guerra, una acusació molt greu que pot comportar penes de tres a deu anys de presó.

—Com és que la fiscalia demanarà que s'arxivi el cas, si la fiscalia depèn del govern?

—No, a Itàlia hi ha una independència total de la fiscalia, a diferència d'Espanya, on les relacions entre fiscalia i poder polític són estretes. El govern no pot nomenar fiscals i tampoc no té la possibilitat de revocar-los.

—Carola Rackete vol tornar a alta mar a rescatar?

—Sí, el problema del seu cas és que durant el procediment la seva imatge va ser molt malmesa pel Ministeri de l'Interior. Salvini va ser molt agressiu amb ella. Sempre li deia criminal i la difamava, per això l'hem denunciat. Tot plegat va fer que la Carola temés per la seva seguretat

a Itàlia. De fet, ella no agafa mai avions ni cotxes, sinó mitjans de transport més ecològics, però va sortir d'Itàlia amb cotxe perquè es patia per la seva seguretat si anava amb transport públic.

—Que la jutgessa Alessandra Vella la deixés en llibertat pot ser un precedent judicial a Europa?

—Sí, sobretot en clau de desobediència civil. En algunes situacions, és possible desobeir les ordres de l'autoritat, quan són il·legítimes o quan les consideres il·legítimes. Si creus que són injustes però són legítimes, has de respondre a aquesta desobediència, però en aquest cas hi ha normes supranacionals i, fins i tot, normes de la constitució italiana que justifiquen l'acció de la Carola. Desobeeixes perquè has de salvar una vida. Naturalment, cal proporcionalitat entre els danys que provoques i allò que vols salvar. En el cas de la Carola, l'únic dany provocat és un copet en un costat d'una barca. La importància del cas és la desobediència civil, però també el dret de resistència, que és més ampli i es mou en els mateixos termes en el cas català.

—Per què?

—Per una banda, hi ha un valor, el dret d'autodeterminació, que és reconegut pels tractats internacionals. Per una altra, hi ha el fet que l'estat espanyol vol salvaguardar la seva unitat. Aquestes dues voluntats s'han de posar en una balança, i aquesta ponderació, encara que inclogui desobediència, no pot tenir mai una resposta desproporcionada com el dret penal.

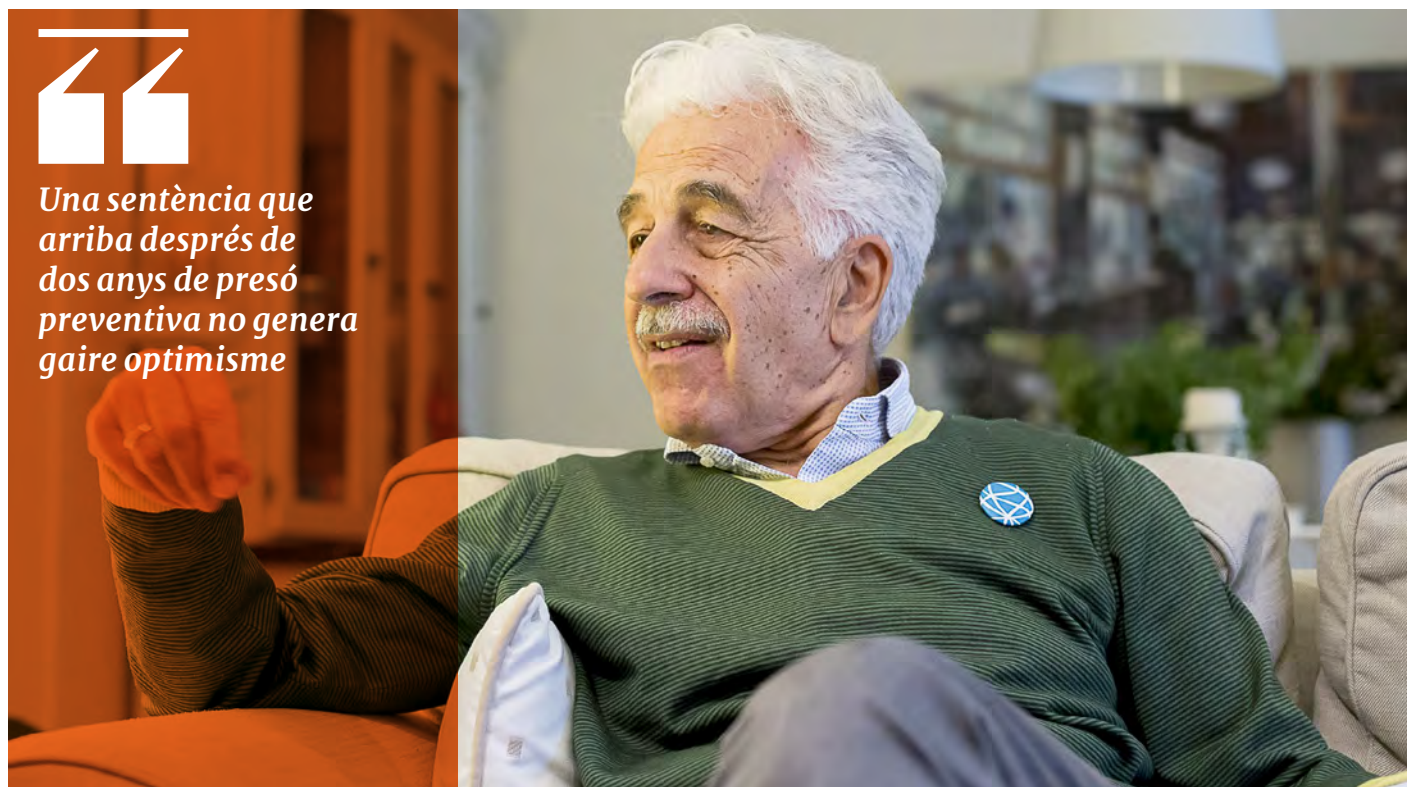
—Quina resposta hauria pogut donar l'estat espanyol?

—Les mesures que ja s'havien pres. Es van anul·lar els resultats del referèndum i es va destituir el govern i els alts càrrecs de la Generalitat. Això ja era una mesura. Servia de poc perquè s'intentava esborrar una autonomia amb mesures administratives, però això era suficient per a equilibrar els dos elements: l'un desobeeix i l'altre respon a la desobediència amb disposicions administratives. Emprar el dret criminal amb

Una sentència que arriba després de dos anys de presó preventiva no genera gaire optimisme

ALBERT SALAMÉ

empresonaments que es perllonguen tant en el temps, des del punt de vista dels drets humans, és estupefaent. Em colpeix molt.

—Itàlia té nova ministra d'Interior, Luciana Lamorgese. Obrirà els ports?

—Ha canviat el llenguatge, que no és poca cosa. Aquell llenguatge de l'odi i agressiu desapareix del tot. No crec que, tot d'una, obri tots els ports i doni la benvinguda a tothom que vingui, però si Europa fa algun gest de bona voluntat pel que fa al repartiment dels migrants, sí que canviarà alguna cosa respecte de la seva arribada. Al cap i a la fi, és simbòlic. Enguany, a Itàlia han arribat molts menys migrants de la Mediterrània que no pas a Espanya. Hi han arribat uns cinc mil, i d'aquests només uns cinc-cents ho han fet gràcies a les ONG de rescat. Ni tan sols són majoria els migrants que arriben per mar.

—El cas català té gaire repercussió a Itàlia?

—Se'n parla molt poc. Ha tingut poc impacte perquè Catalunya és una regió

rica d'Espanya. A Itàlia hi ha hagut secessionisme basat en l'economia, i per això no genera empatia. El secessionisme italià ha estat sempre combatut per l'esquerra. Era l'independentisme de la Lliga Nord, de Salvini, que deia bestieses com que tots els italians del sud s'havien de llençar al mar. A banda d'això, sempre ha estat més notori el moviment independentista basc per la seva violència. El procés català, fet amb lleis i diàleg, no s'havia vist mai i no se n'ha parlat tant. L'última fase, la del referèndum i la declaració suspesa d'independència, es va seguir més i les detencions han generat interès, però en els sectors especialitzats, com el meu, del dret penal. Em preocupa molt aquesta situació i estic segur que quan surti la sentència hi haurà moviment a la judicatura i a les universitats italianes. Les sentències són sempre un interrogant, però la sensació és que una sentència que arriba després de dos anys de presó preventiva no genera gaire optimisme. Penso que hi haurà iniciatives de l'advocacia italiana. És possible que es proposi a la unió de cambres penals de fer un congrés sobre aquesta qüestió.

—I la premsa? En parlarà més quan hi hagi la sentència?

—S'hauria d'aconseguir generar una sensibilitat als diaris italians mitjançant d'algué que se n'ocupés. Per això començava la qüestió de les cambres penals, que tindrien la capacitat de posar en marxa un motor que servís perquè els diaris tractessin el tema.

—Heu pogut seguir el judici?

—No he anat mai a cap sessió, però l'he anat seguint. Vaig llegir els escrits de l'acusació i la defensa per valorar-los i em vaig quedar molt preocupat. Hi ha hagut una deriva antigarantista en tots els vessants del judici. Per començar, no es van garantir les normes elementals del judici penal, com el principi de taxativitat, de precisió en les acusacions. L'acusació ha de justificar dos delictes: rebel·lió i sedició. Dos delictes que requereixen conductes que mai no han passat en el cas català. Si es llegeix l'escrit d'acusació del fiscal, es veu que les acusacions es basen en quatre cotxes de la Guàrdia Civil que han estat fets malbé per no se sap qui. Clarament, no es pot atribuir als acusats. És una cosa ridícula, perquè a Itàlia hi ha milers de manifestacions amb cotxes de la policia malmesos sense que això signifiqui cap mena d'insurrecció violenta. Després, la resistència passiva com la del referèndum mai no ha estat considerada violència activa, s'empara en el dret de resistència. Això ho estableixen tots els tractats i textos de dret penal. Es parla d'això, no de res més. Quan vaig llegir l'acusació em vaig quedar parat que s'hi intentés justificar un delictes com el de rebel·lió, que requereix una insurrecció violenta, i un altre com el de sedició, que requereix com a mínim que hi hagi una massa embogida preparada per a l'assalt. On ha passat, això?

—A Itàlia això hauria pogut passar?

—La jurisprudència de la Cort Suprema de Cassació italiana és molt curiosa de no aplicar aquests delictes polítics fora de les regles. Quan hi ha hagut formes de violència —per exemple, dels grups anarquistes que van assaltar les vies del TGV a Torí fins i tot amb còctels Molotov—, la

Cort ha valorat quines eren les finalitats d'aquesta violència, que en aquell cas no eren terroristes. En el cas del judici contra el procés, simplement no hi ha correspondència entre allò que ha passat i el delictes del qual se'ls acusa. No és que no s'hagi valorat que la violència no era idònia per al delictes en qüestió, com en el cas de les vies del TGV, sinó que simplement no n'hi ha hagut, de violència.

—Com a penalista, quines altres garanties creieu que s'han vulnerat?

—Hi ha hagut una violació del principi del jutge natural. El principi del jutge preconstituït per llei és un principi decisiu proclamat repetidament pel Tribunal Europeu dels Drets Humans. No pot haver-hi un jutge ad hoc. I aquí s'ha decidit que ho jutjaria el Tribunal Suprem espanyol, i no el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, que és el jutge natural. Es va traslladar al Tribunal Suprem espanyol subvertint una interpretació que sempre s'havia fet de les regles d'atribució del jutge. A més, el Suprem ha esdevingut el jutge únic, sense capacitat d'apel·lació. És una violació molt grossa de les garanties.

—Com llegiu tota l'actuació judicial?

—En els règims autoritaris sempre hi ha hagut la figura del jutge únic per a combatre els adversaris. A Itàlia, durant el feixisme, hi havia el Tribunal Especial per la Defensa de l'Estat, el jutge únic que tenia seu a Roma i que és culpable de moltes condemnes a mort d'antifeixistes. Òbviament, no comparo el Tribunal Especial amb el Tribunal Suprem espanyol, no sóc tan bast. Som en una altra època i hi ha un estat democràtic, però la centralització en un únic jutge triat violant les lleis del jutge natural és molt greu. A més, és un jutge sobre el qual pesen opinions polítiques, perquè a diferència del sistema italià, al sistema espanyol els jutges també es nomenen per mecanismes polítics. Això encara agreuja més la situació. El jutge hauria de ser equidistant entre les dues parts del conflicte, però si el jutge és nomenat per una sensibilitat política, la sentència serà necessàriament injusta. ■

La rebel·lió i la sedició són dos delictes que requereixen conductes que mai no han passat en el cas català

Si el jutge és nomenat per una sensibilitat política, la sentència serà necessàriament injusta

Els diputats independentistes, molt més repiulats que no pas els unionistes

La dada L'analista de dades Joe Brew mostra els patrons de conducta dels diputats del Parlament de Catalunya a Twitter

JOE BREW

Dels 135 diputats del Parlament de Catalunya, 133 tenen un compte de Twitter. Si no els seguiu, ací en teniu **la llista**. Entre tots, han produït un corpus de documentació política d'interès. 532.865 piulets en total, 64.814.768 caràcters, del 2007 ençà. Analitzar cadascun d'aquests piulets seria molt interessant, però massa feina per a un article setmanal. De manera que no analitzarem el contingut dels piulets (les microdades), sinó les característiques (macrodades). Som-hi.

Qui piula més?

Dels 133 diputats amb compte de Twitter, alguns piulen menys i alguns altres més... molt més. L'usuari

de Twitter més prolífic del parlament és Miquel Iceta, portaveu del PSC, amb 4.705 piulets el 2019 fins a final d'agost. Altres diputats, com Alfons Montserrat, Anna Tarrés i Campa i Carlos Sánchez Martín, no piulen gaire (només un piulet cadascú el 2019). El gràfic número 1 mostra el nombre de piulets d'enguany.

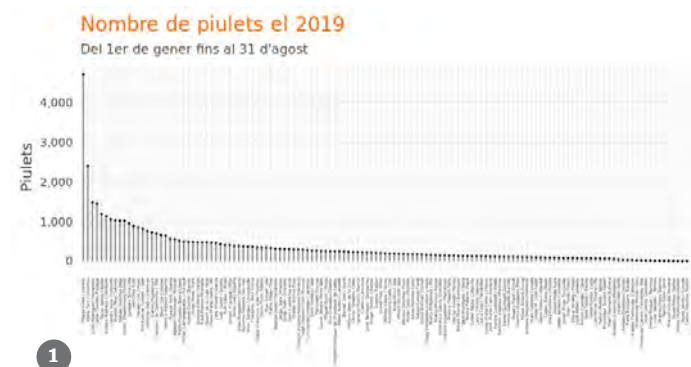
Com que 133 diputats en un gràfic és massa per a distingir-ho bé, ens fixem en els trenta que més piulen (gràfic 2).

Primers adoptants

La majoria dels diputats van obrir el compte entre 2010 i 2015. Alguns no el van obrir fins al 2018 (Josep M. Jové Lladó i Monsterrat Macià i Gou); i n'hi ha que fa més de deu anys que en tenen (Carles Puigdemont i Jose Ro-

La majoria dels diputats van obrir el compte entre 2010 i 2015. ALBERT SALAMÉ

Moltes vegades, quan algú arriba a un determinat nivell de popularitat (per exemple, quan entra en la política), fa una 'neteja' de la seva presència a les xarxes

drígueu). El gràfic número 3 mostra el temps que fa que cada diputat té un compte de Twitter.

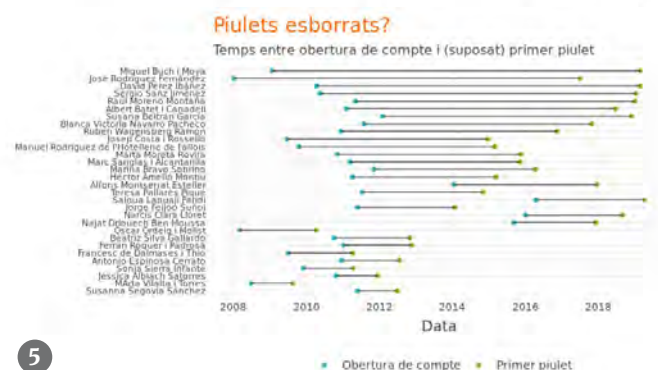
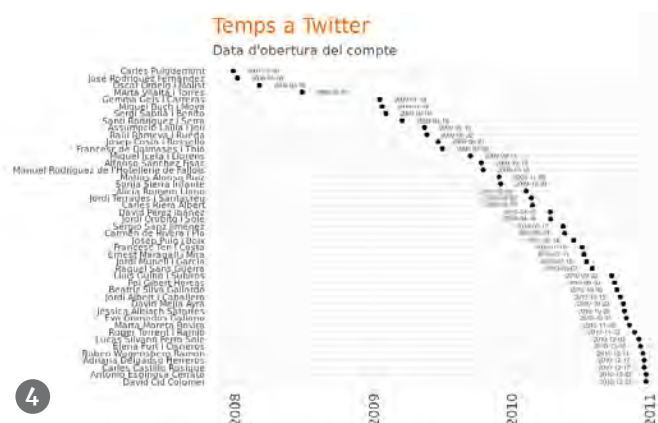
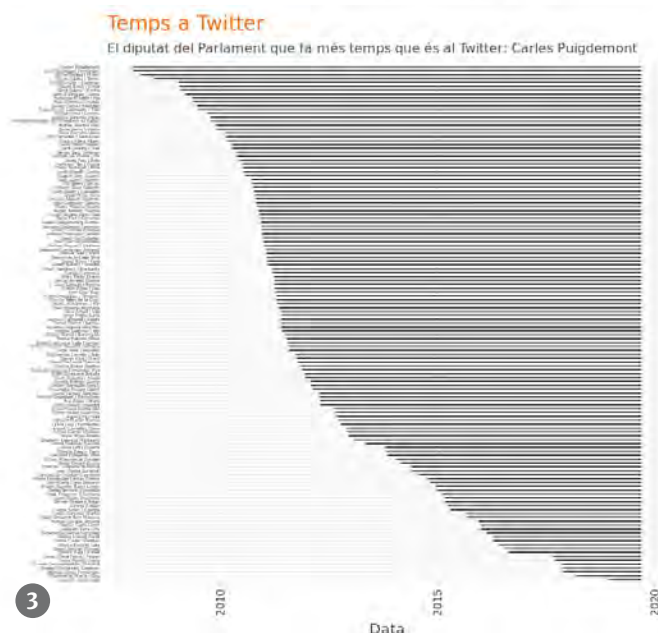
El número 4 és el mateix gràfic que l'anterior però restringint-lo només als qui van obrir un compte abans de l'any 2011.

Eliminar piulets

Moltes vegades, quan algú arriba a un determinat nivell de popularitat (per exemple, quan entra en la política), fa una 'neteja' de la seva presència a les xarxes i en treu aquells comentaris desqualificadors o ofensius. Quan no es fa aquest exercici d'autocensura, hi ha conseqüències (per exemple, Quim Torra i Màxim Huerta han estat criticats per piulets publicats anys enrere). Com que anar esborrant piulets un per un exigeix molt de temps, alguna gent opta per esborrar tots els missatges publicats abans d'una data determinada i, d'aquesta manera, començar de bell nou sense que ningú hi pugui trobar res de compromès.

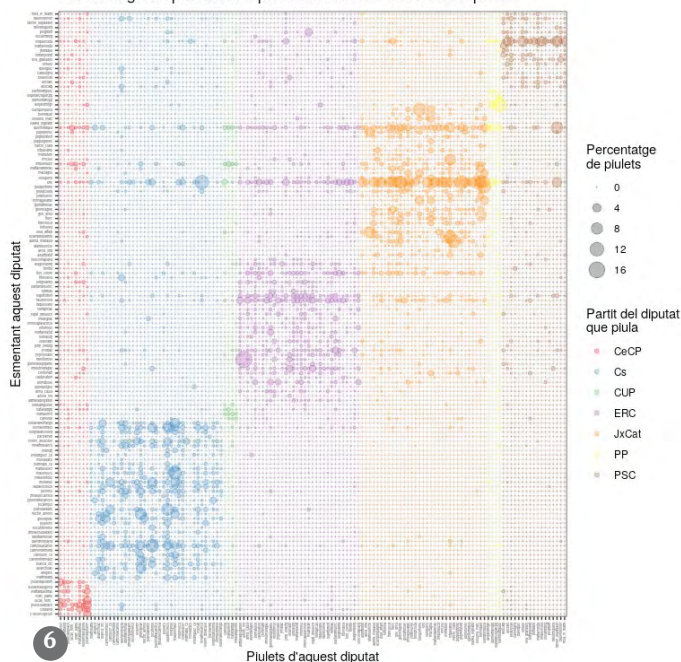
Retrospectivament, no es pot saber quants piulets han esborrat els diputats. Però sí que es pot saber si han fet neteja de la seva presència a la xarxa de manera senzilla, comparant la data del primer piulet (disponible) i la data en què van donar d'alta el compte. Si hi ha gaire diferència entre les dues dates (és a dir, que ha passat força temps entre que van obrir el compte i que hi van penjar el primer missatge), això suggereix que s'han esborrat piulets (gràfic 5).

Miquel Buch va obrir el compte el 24 de gener de 2009, però el primer piulet apareix més de deu anys després, el 26 de febrer de 2019. Passa igual amb José Rodríguez Fernández: va obrir el compte el 2008, però no hi ha cap piulet seu fins al 2017. I també David Pérez Ibáñez, Sergio Sanz Jiménez, Raúl Moreno Montaña, etc. Tots ells van tenir un compte obert i van passar anys sense escriure-hi res? O van esborrar-ne els missatges?

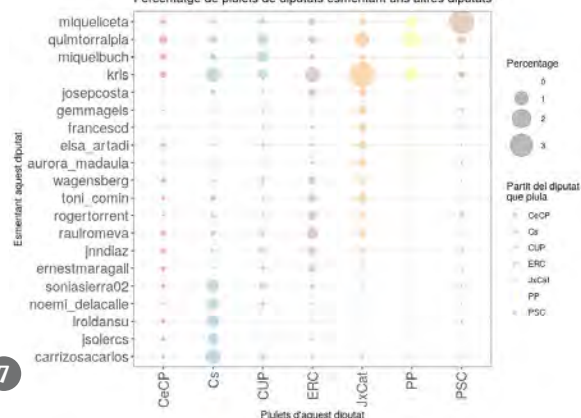

Percentatge de piulets de diputats esmentant uns altres diputats

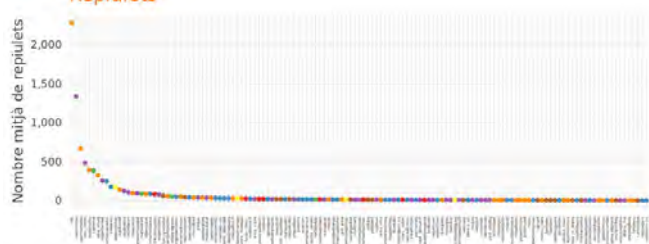
6

Percentatge de piulets de diputats esmentant uns altres diputats

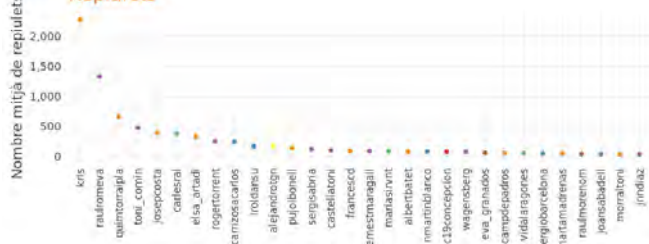
7

Repiulets

8

Repiulets

9

Suposant que un temps de dos anys o més entre l'obertura d'un compte i la primera aparició d'un piulet suggereix que se n'han eliminat, el partit que ha esborrat més piulets històrics és Ciutadans: set dels 36 diputats tenen un forat de dos anys o més entre la data d'obertura del compte i la del primer piulet.

Qui parla de qui?

És interessant veure fins a quin punt els diputats interactuen entre ells a la xarxa social. El gràfic número 6 mostra les interaccions a Twitter (quan algú esmenta o etiqueta un altre) des de començament del 2017 fins al 31 d'agost de 2019. L'eix x és el diputat que piula i l'eix y és el diputat esmentat.

En el gràfic número 7 s'evidencia que els diputats tendeixen a parlar només de la seva gent: esmenten els companys de partit i, en general, no fan cas dels diputats de partits rivals. Les excepcions notables són Carles Puigdemont i Quim Torra, que són esmentats per tots els partits amb força freqüència. Curiosament, els diputats de Ciutadans esmenten més Carles Puigdemont que diputats del seu partit.

Com que el gràfic número 6 és una mica difícil d'interpretar per la gran xifra de diputats, restringim-ho una mica. En el gràfic número 8, l'eix x aplega tots els piulets del partit i l'eix y només els vint polítics més esmentats.

'Retweets' i 'likes'

Una cosa és piular i una altra que et lleixin i que agradi

el missatge que transmetes. Si mirem el nombre de *retweets* de mitjana per piulet, és clar que hi ha partits amb més efectivitat a la xarxa i partits amb menys.

El gràfic número 9 mostra la mitjana de *retweets* de cada diputat, de començament del 2019 a final d'agost.

Com que 133 són molts per a veure-ho en un sol gràfic, restringim-ho als trenta diputats més repiulats (gràfic número 9).

Destaca que els primers vuit llocs són per a diputats de partits sobiranistes. El diputat més repiulat dels unionistes, Carlos Carrizosa, rep 247 *retweets* per cada piulet, mentre que Carles Puigdemont en rep gairebé deu vegades més (2,281 per cada piulet).

Conclusió

Twitter no és la vida real. És més jove, més catalanoparlant, més independentista i més d'esquerra que la població general a Catalunya. Això explica, en gran part, per què els piulets de polítics sobiranistes són molt més repiulats que els de polítics unionistes.

Però Twitter és útil. Les dades són obertament accessibles, i com que gairebé tots els diputats hi són, ens ofereix als analistes un mitjà incomparable per a mesurar tendències i interessos. Per exemple, tot i que, segons la llei espanyola, no és president de la Generalitat, Carles Puigdemont encara atrau més interès que altres polítics, tant dels rivals polítics com dels aliats. ■

Zona catastròfica

Temporal Les intenses pluges que afecten el País Valencià i les Illes per la gota freda han continuat fent estralls avui i provocant inundacions

Un dels municipis més afectats és Oriola, on poc després de les set del matí s'ha desbordat el riu Segura. EFE

REDACCIÓ

Les intenses pluges que afecten el País Valencià i les Illes per la gota freda han continuat fent estralls i causant inundacions. S'espera que la pluja es dirigeixi cap a la meitat nord del País Valencià i podria ploure amb força al golf de València i l'interior de les comarques centrals. A partir d'aquesta nit, minvarà la plu-

ja i es preveu que demà acabi l'episodi de gota freda.

La pluja ha castigat especialment les comarques centrals, avui. Els municipis que han registrat més pluja han estat Millars (136,4 litres per m²) i Duesaigües (132,2 litres per m²), però diversos pobles han superat els 100 litres. La persistència del temporal també ha causat un impacte econòmic 'molt dur', segons el president de la Generalitat, Ximo Puig, qui ha explicat

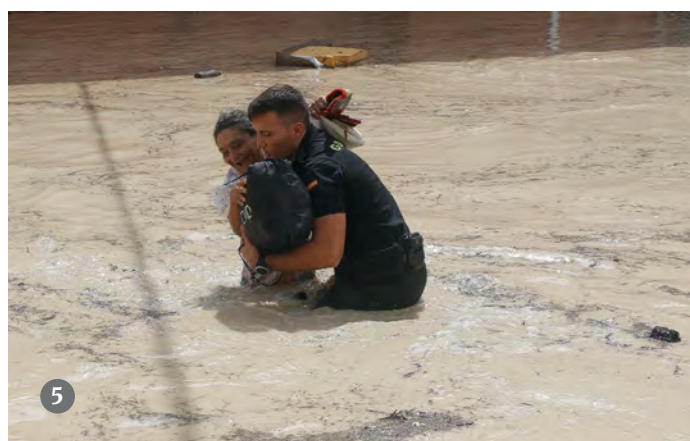
que el Consell avaluarà els danys una volta hagi passat la gota freda.

Un dels municipis més afectats és Oriola, on poc després de les set del matí s'ha desbordat el riu Segura. Efectius de la Unitat Militar d'Emergències han construït una tanca amb sorra per a evitar que l'aigua arribés als baixos i carrers més pròxims. El torrent baixa des de la regió de Múrcia, on plou amb molta força. Aquest matí, la Guàrdia

Civil i els bombers han hagut de rescatar uns conductors que s'havien quedat atrapat al sostre dels vehicles en un dels túnels inundats de l'autopista AP-7, a l'altura del Pilar de la Foradada.

A causa de la previsió de pluja, 296 municipis valencians han suspès l'escola i més de 689.000 alumnes s'han quedat sense classe. Al vespre també s'ha tancat l'aeroport d'Eivissa per l'arribada del temporal. **U**

Algunes imatges de les destrosses de la gota freda al seu pas pel sud del País Valencià. EFE

Ferran Torrent, 'mascletà' per a un atracament perfecte

SEBASTIÀ BENNASAR

Repassem la trajectòria de l'escriptor de Sedaví ara que clou un altre dels seus projectes narratius més ambiciosos

Ferran Torrent. ALBERT SALAMÉ

Els francesos varen encunyar el terme *ren-trée* per a referir-se a la tornada a l'activitat literària després de les vacances d'estiu. Eren els temps en què l'edició convencional parava màquines abans del 14 de juliol i no tornava a engegar fins a la segona setmana de setembre. Els llibres que arrencaven forts amb l'inici de curs podien arribar amb solidesa fins a Nadal i amb sort mantenir-se durant l'any següent. A l'estiu, o bé no es publicava o bé sortien versions en butxaca dels llibres més destacats de la temporada anterior o títols directament per a consumir durant les vacances. A casa nostra, la *ren-trée* literària ve marcada per unes vacances cada vegada més curtes i per una indústria que gairebé no para. Així i tot, els segells solen guardar-se uns quants bons títols per arribar amb força a la Setmana del Llibre en Català. Columna no n'ha estat l'excepció i entre les apostes d'enguany hi ha *Poder contar-ho*, la nova novel·la de Ferran Torrent (Sedaví, 1951), amb què l'autor tanca la trilogia 'Segon sistema'.

Poder contar-ho és la tercera part de la sèrie que va començar amb *Un dinar un dia qualsevol*, seguida d'*Individus com nosaltres*. Tornen els personatges de la trilogia, com el Llargó, el Messié, el mític Regino, als quals hem vist en acció sobretot en companyia del periodista Marc Sendra, el veritable protagonista de la sèrie, en la descripció i investigació de la València contemporània, la de la crisi econòmica.

Ara se situen a començament dels anys vuitanta, en concret a final de 1982 i principi de 1983, i podrem veure i esbrinar alguns dels misteris que havien quedat ocults fins ara: com es va organitzar l'insòlit atracament que tingué lloc a la ciutat de València durant la primera 'mascletà' fallera de l'any 1983. 'Un assalt de deu minuts per a saquejar 1.500 milions de pessetes, que comença a ordir-se des del primer capítol, amb una trama plena de peripècies que manté el suspens fins al final inesperat de les darreres pàgines', diu l'editorial.

I certament, amb aquest salt al passat, Torrent ens situa a la joventut dels protagonistes que ens ha mostrat ja granats en els dos títols anteriors i ens assenyala com aquest passat els modifica i condiciona el futur. Diàlegs molt àgils, intriga fins al darrer moment, girs sorprenents i aquest punt d'humor marca de la casa fan que Torrent torni a mostrar el bon cop de puny literari de qui en la seva joventut va arribar a pujar al ring com el Tigre de Sedaví. Doncs el tigre ha tornat a treure les urpes i els seus seguidors estan d'enhorabona perquè en aquest tancament de trilogia Torrent ha sabut ajuntar dues de les seves dèries recents: la crònica de la història contemporània del País Valencià i la sistematització de l'anàlisi de la corrupció estructural que ha patit el territori.

Arribats a aquest punt en què Torrent tanca la segona trilogia i a seixanta-vuit anys es converteix en un dels narradors senyors més en forma i més potent de les lletres ca-

Ferran Torrent Poder contar-ho

columna

Coberta del llibre 'Poder contar-ho', de Ferran Torrent. COLUMNA

Torrent debuta juntament amb Josep Lluís Seguí el 1983 amb 'La gola del llop', però el 1984, és a dir, fa 35 anys, comença la carrera en solitari amb 'No empreneu el comissari'

talanes, convé analitzar una mica en profunditat com es conforma la seva obra i els grans cicles que la configuren.

La sèrie negra

Torrent debuta juntament amb Josep Lluís Seguí el 1983 amb *La gola del llop*, però el 1984, és a dir, fa 35 anys, comença la carrera en solitari amb *No empreneu el comissari*. Al començament, opta per la novel·la negra i per publicar al País Valencià, amb Eliseu Climent a Tres i Quatre, però un any després, el 1985, ja el trobem a *Quaderns Crema*, on continuarà la sèrie dedicada a Toni Butxana i Hèctor Barrera, detectiu privat i periodista respectivament. *Penja els guants*, *Butxana* (1985), *Un negre amb un saxo* (1987), *Cavall i rei* (1989) i *L'any de l'embotit* (1992) són els quatre títols que publica a l'editorial de Jaume Vallcorba. La sèrie més negra tindrà un epígon el 2000 amb *Cambres d'acer inoxidable*, publicada a Columna. El pas per *Quaderns Crema* és un primer salt de reconeixement per a l'obra de Torrent, perquè li obre un contacte cada vegada més gran amb el públic. És un moment en què la novel·la negra en català funciona força bé i Torrent s'erigeix com el màxim representant del gènere al País Valencià.

El 1994, fa 25 anys, hi ha un primer tomb en la seva producció. *Gràcies per la propina* li suposa el premi Sant Jordi, el salt a Columna i una visibilitat fins ara inaudita. En són en bona part responsables els germans Torres i una mirada al País Valencià sentimental que en un cinquantena per cent és autobiogràfica,

segons que reconeix l'autor. Amb aquesta novel·la, Ferran Torrent es consolida com un autor referencial quan té tot just 43 anys i tota la trajectòria al davant. Els personatges tornen a aparèixer a *La mirada del tafur*, del 1997.

El cicle històric

La mirada sobre la història contemporània del País Valencià comença el 1999 amb una de les millors peces narratives de l'escriptor de Sedaví: *L'illa de l'holandès*, on repassa els darrers anys del franquisme mitjançant el personatge de Lluís Dalmau, un escriptor obligat a exiliar-se a l'illa de Tabarca. El 2010, reprèn aquesta indagació sobre el passat a *Bulevard dels francesos*, una altra obra molt reconeguda per la crítica i pels seguidors de l'autor, mentre que *Ombres en la nit*, que lliura l'any següent, no és considerada una de les seves millors novel·les malgrat partir d'un personatge molt interessant, un caçador de nazis gitano valencià.

No tota l'obra de Torrent es pot agrupar en cicles. Entre les obres esparses tenim *Tocant València*, publicada el 1995, un llibre que és un gran cant a València; *Semental*, *Butxana*, escrit amb Xavier Moret i que és un dels texts més fluïxos de Torrent; *Living l'Havana*, un particular recorregut per la ciutat cubana, i *Caminaràs entre elefants*, un retrat de la vice-presidenta Mònica Oltra.

La primera gran trilogia

El 2002, Ferran Torrent tornava a captivar els lectors amb una reinvençió. *Societat limitada* apareixia com una

I quan l'escriptor ens havia donat mostres potser d'un cert cansament, una nova reinvenció en forma de nova trilogia: 'Segon sistema'

novel·la terriblement contemporània, una crònica molt àcida de la política i l'empresariat del País Valencià en el moment en què al Partit Popular tot li anava molt bé, a les institucions. Rita Barberà des del cap i casal, Eduardo Zaplana des del govern i José María Aznar a la presidència espanyola, governaven amb mà ferma i volien fer de València una ciutat capaç de desbancar Barcelona com a principal ciutat de la Mediterrània. I hi varen abocar una gran quantitat de diners destinats a projectes faraònics: la Ciutat de les Arts i les Ciències, la Copa Amèrica, el fallit parc d'atraccions Terra Mítica i el circuit de Fórmula 1, juntament amb desastres urbanístics com Marina d'Or. Tot un material de luxe per a un novel·lista experimentat, amb magnífiques fonts a tots els estaments del poder i capaç de crear un personatge sensacional com Joan Lloris, un empresari sense escrúpols i amb ganes de tocar poder. A la segona part de la trilogia, *Espècies protegides*, entrava

en joc el món del futbol, que Torrent coneix molt bé per la seva amistat amb Paco Roig, durant anys màxim accionista del València –tot i que l'escriptor és granota, seguidor del Llevant i del Barça. La tercera part de la trilogia, *Judici final*, introduïa novament els elements més negres perquè exposava la possibilitat d'assassinar el mateix Lloris quan ja havia esdevingut massa molest. Tot plegat, un fresc de la València del totxo i del 'caloret faller' que va lliurar els anys 2002, 2004 i 2006, respectivament.

El 2004, Torrent va presentar-se al premi Planeta i va quedar finalista amb *La vida a l'abisme*, una novel·la protagonitzada per un jugador de cartes, un altre dels mons que apareix ben reflectit a la seva obra i que coneix molt bé. És un altre d'aquests textos esparsos, com també ho és un invent sensacional que va idear el 2008: *Només socis*, un text en què aplega els seus personatges més carismàtics: els germans Torres, el comissari Tordera, el de-

tectiu Butxana, Juan Lloris, per bastir una obra coral molt divertida que és un homenatge als seus lectors, que xalen d'allò més retrobant junts els principals personatges del corpus torrentí.

La trilogia final

I quan l'escriptor ens havia donat mostres potser d'un cert cansament, una nova reinvenció en forma de nova trilogia: 'Segon sistema', que ara es tanca, i en què aborda el tema de sempre, el País Valencià, però el que viu en plena crisi, en plena ressaca de tant de festival zaplanista i ritabarberesc. Aquesta vegada, a més a més, Torrent torna a crear tres obres molt intenses, amb diàlegs molt potents, un humor marca de la casa i una mala bava que esperen en candeletes tots els seus lectors. Ara tanca la trilogia amb una obra de traca i mocador i amb la incògnita de saber què traurà en el futur del barret per continuar generant aquest horitzó d'expectatives que gairebé sempre es compleixen. ■

7DIES

{ La selecció de la setmana { 9-13 setembre

Dilluns 9.
La consulta
d'Arenys de Munt,
com la determinació
d'un poble
va despertar un país

ARXIU

Divendres 13.

Com ha de recuperar
la iniciativa política
l'independentisme, després de
la Diada?

ALBERT SALAMÉ

Dimarts 10.

Esclaus de la justícia

EFE

BEL OLID

‘Hem de començar a educar en l’alegria de follar’

Entrevista a l’escriptora i traductora, que ara publica el llibre ‘Follem?’

ADIVA KOENIGSBERG

ANDREU BARNILS

L’escriptora i traductora **Bel Olib** (1977) acaba de publicar el llibre *Follem?* (Bridge). Aquesta mena de manual didàctic és pensat per a ‘portar-nos a sexualitats més humanes, a relacions més plaents’. Olib explica sense jutjar, amb coneixement i des d’un punt de vista no heterosexual les sexualitats possibles, i posa molt més èmfasi en els plaers que proporciona el sexe que no pas en els perills. No amaga, tampoc, un capítol dur i contundent sobre violacions i no consentiments.

Però l’obra és sobretot un cant a la vida i l’autoconeixença. Olib va rebre ahir VilaWeb en una llibreria del centre de Barcelona.

—**Teniu fills de setze i divuit anys. Fins a quin punt heu fet el llibre pensant en aquesta generació?**

—Absolutament, penso en aquesta generació. El vaig començar a escriure fa tres anys. I veia quines idees rebien ells sobre la sexualitat. Quan jo tenia la seva edat m’explicaven com protegir-se de

les transmissions sexuals i ningú no em va explicar com protegir-me si tenia relacions amb persones que tenien vulva igual que jo. No practicava com se suposa que havia de practicar. Per tant, primer, la informació que donem ha de ser més curosa. Ha d’incloure més persones i més possibilitats. I hem de començar a educar en l’alegria de follar. No en la por. No et quedis prenyada, no et posis malalta. Molt bé. Però diguem també que el sexe pot ser un moment de molta connexió, divertit i de plaer.

Ens han educat en la sexualitat des de tot arreu menys des d'aquest: tinc un desig i busco plaer

Com que ens castiguen pel fet de no ser heterossexuals, tots intentem de semblar-ho

—Dieu que el llibre és pensat per a desprendre. Per què?

—Desprendre perquè ens han educat en la sexualitat des de tot arreu menys des d'aquest: tinc un desig i busco plaer. Per una altra banda, ens han ensenyat a través de la cultura, que oculta o reforça. Les pel·lícules t'ensenyen majoritàriament relacions sexuals on el coit és penis-vagina i giren entorn d'això. I on és superimportant que el noi cis tingui ejaculació. I ja està. Aquest és l'objectiu final.

—Parlem de conceptes que expliqueu al llibre. Per exemple. Qui són els intersex?

—Gent que no els podem classificar en home biològic o dona biològica. Cromosomes, hormones o genitals no van d'acord amb els dos grups que sempre hem fet: homes i dones. Els nens tenen penis i les nenes tenen vulva i ja està. Doncs no. Hi ha un percentatge important, un 1,7%, que no cau aquí. Tenen genitalitat ambigua. A Barcelona serien 15.000 persones.

—Genitalitat ambigua? Gent que tenen penis i vulva a la vegada?

—No tant això, que són realment molt pocs. Genitals ambigus vol dir que no és clar si és un clitoris molt gran, o un penis molt petit. Un 1,7% de la gent es troba en aquest cas. Doncs hi ha metges que diuen: retallem, i que sigui un clitoris més petit. Ho arreglem, i que sigui una nena. Això pot fer que de gran aquesta persona no gaudeixi del plaer sexual. A vegades fins i tot els esterilitzen. Per això ara hi ha tot un moviment intersex que diu: 'No som aberracions de la natura, no som ningú que calgui conformar a cap norma. Heu d'ampliar les normes.' No hi ha dos grups i prou. Nens i nenes. N'hi ha més. I deixeu d'operar nadons que no millora la salut.

—Què és el gènere fluid?

—Se sap que l'orientació sexual no és estable. Et pots sentir atret per homes o dones en períodes diferents de la teva vida. Doncs amb la identitat de gènere també passa. Hi ha persones que alguns dies es lleven sentint-se més home, i

dies que es lleven sentint-se més dona. I dies que no se senten res.

—Expliqueu que a quinze anys la Bel Olib deia: 'Dec ser l'única a l'univers que no sóc ni heterossexual ni homosexual.'

—És el que dèiem dels models. No te'ls explica ningú, i a la vegada tothom te'ls diu. Tothom espera que siguis heterossexual. I si tens molt clar que no ho ets, pots buscar uns altres models. A la meua època, homosexualitat masculina, sobretot. Femenina, era molt difícil. Però de models que no fossin monosexuals costava molt de trobar-ne. Crec que això ha canviat. Per exemple, la majoria dels amics dels meus fills no són monosexuals. Tenen orientacions més àmplies i còmodes.

—En el vostre cas sou pansexual? Bi-sexual? Com s'ha de dir?

—Hi ha moltes maneres de dir-ho. Jo dic 'no heterossexual'. I ja està. M'és més fàcil. Perquè no ho sé! Tinc una orientació una mica fluida, diguem.

—Doneu dades en què es veu que la majoria de la gent respon que no són cent per cent heterossexuals o homosexuals. Tots tenim èpoques que experimentem. No som compartiments estancs.

—L'experiència que t'agradin persones de diferents gèneres és bastant universal. Però com que ens castiguen pel fet de no ser heterossexuals, tots intentem de semblar-ho. Per això ser heterossexuals és una manera de viure. Mira, el mateix fet que hi hagi homes que diguin: 'Sóc heterossexual i de tant en tant amb l'amic follem, però, ei, mariconades no.' O noies que diuen que són heterossexuals, i que quan van amb una amiga bé, però amb les amigues no compta. Aquesta és la idea: l'heterossexualitat és una manera de viure no tan relacionada amb les pràctiques. Quan no hi hagi discriminacions pel fet de no ser heterossexual, tot això es relaxarà. I quan ja no ens castiguin, jo ja no em plantejare si sóc pan, o això, o allò. Seré. I ja està.

—Orgasmes. Les dades diuen que les dones heterossexuals tenen orgasmes

En les experiències més agressives sexualment que he tingut no hi havia cap fal·lus pel mig

ADIVA KOENIGSBERG

en el 61% de les ocasions. Dones lesbianes, 74%. Homes gais, 84%. Homes heterossexuals, 85%. Però els bisexuals els que en tenen menys: 58% en el cas de les dones, i 77% en el dels homes. Curiós, això dels bisexuals.

—Sí, pobres. No se sap per què. La idea és que el pitjor que pots fer, si vols tenir orgasmes, és anar amb un home cis. És la pitjor opció. Per mi es veu molt clar quines pràctiques són valorades. I si la més valorada és la penetració del penis vaginal (o anal), qui té més orgasmes? Doncs la persona que penetra. Si com a societat no pensem en sexualitats que no girin entorn del coit, és normal que les dones cis tinguin menys orgasmes. En canvi, quan les dones tenen relació amb dones, el penis ja no hi és, per tant un problema menys. I ja t'espaviles per fer altres coses que t'agradin. Seria molt bonic que totes les persones, independentment de l'orientació, decidís si vol complir el mandat imposat penis-vagina. Que potser t'encanta. I cap problema. El problema és no pensar-hi. I no anar més enllà.

—Dieu que l'orgasme és un dret, no una obligació.

—Recordo d'adolescent fullejar els Cos-

mopolitans que tenia ma mare. Hi havia reportatges de com tenir 50 orgasmes en cinc minuts. Doncs deixa'm tranquil·la, tu i els orgasmes. Els orgasmes són un dret, i he de tenir l'espai per a trobar-lo, sola o acompanyada. I ha de poder existir. Però no ha de ser una obligació. Hi ha dies que dius avui no m'escorreré ni de conya. Per tant, ja està. I no passa res. Demà ja hi tornarem.

—Erika Lust. Directora de cinema pornogràfic. Li heu vist res? Fa un porno pensat per a dones. Fa una cosa més suau.

—Què vol dir més suau? En les experiències més agressives sexualment que he tingut no hi havia cap fal·lus pel mig. Hi havia *punch*. I és molt *heavy*. Aquesta idea que el sexe lèsbic és més tranquil... Doncs depèn amb qui.

—*Punch*? Què és el *punch*?

—*Fisting*. Ficar-hi el puny. Vaginalment és la bomba. Després d'això m'arriba un penis i dius ha ha ha!

—Ha!

—Tornant a la pornografia: per mi seria molt bonic que el porno *mainstream*

desaparegués, o es fes molt petit. Perquè una de les coses que m'incomoden i em fan deixar de mirar-lo és que sé que hi ha explotació. Per mi la pornografia feminista no és tant si la llum és suau, sinó assegurar-se que la gent que hi participa pot dir que no en qualsevol moment. I que l'òptica no és fal·locentrista. O heterosexista. La cosa no és pornografia per a homes, o pornografia per a dones. És pornografia que explota o pornografia que no. Hi ha una gent australiana que es diu Girls Out West que tenen força varietat, sobretot lèsbica, però també heterosexual. I si mires el moviment postporno, força revolucionari, com Maria Llopis, també és molt interessant.

—Hi ha un aspecte delicat, que en parlem a bastament. Les violacions no són de desconeguts. En gran part són dins la família o cercle íntim: pares, amics, germans, cosins, oncles. I us recordo un fil a Twitter impressionant, on explicàveu que, a sobre, les famílies fan pinya amb el violador. I no es creuen la canalla.

—És un mecanisme de protecció de l'estructura. Si creiem aquesta persona que diu que un adult l'ha violada, doncs

hem de desmuntar la família. Per això és més fàcil d'apartar aquest que no pas el violador. No hi ha abusos sexuals en una família sense una certa complicitat de la resta. No voler veure determinats senyals, o desatendre emocionalment la persona petita. És una mica com a l'església. Prenen mesures només quan els mitjans s'hi han abocat, i l'estructura pateix. Abans, simplement, el canviaven de poble, el pederasta. Es calcula que un pederasta viola una mitjana de setanta nens. Que són molts. Les famílies fan igual que l'església. És una institució superimportant i no la volem desmuntar de cap manera. La meua mare continua vivint amb el paio que ha abusat sexualment de mi. Hi viu. Trenta anys més tard, encara hi viu. Ho trobo molt bèstia. I aquesta estructura ja no se sosté perquè jo ho he denunciat públicament. Jo i ella no tenim relació, no. Trobo una falta de respecte tan gran que continuï vivint amb aquesta persona, que no vull aquesta influència sobre els meus fills.

—Parleu d'amor no, afecte sí.

—Amor també, però després. Aquest amor Disney, en majúscula, ens perjudica en les relacions perquè ens imposa unes expectatives que són difícils de complir i que segurament no són sanes per a ningú. Si l'experiència de la humanitat ens diu que l'amor Disney ens porta frustració, doncs potser és més fàcil, en comptes de col·locar en la persona que ens agrada totes aquestes expectatives, esperar a veure què hi ha de veritat. I veure en cada cas quina mena de relació hi vull tenir. Perquè potser sí que volem una relació monògama més convencional. El problema no és aquest. El problema és no decidir-ho. Quan et decep l'altre, normalment és perquè t'has imaginat coses que no hi eren.

—Hi ha gent que només se sent atreta pels intel·ligents.

—Sapiosexuals. Tots ho som una mica. L'atracció no sabem d'on surt. I no sabem per què uns sí i uns altres no. No sé si et passa: veus una persona i pots veure que és oficialment bella segons els

canons de bellesa. Però no m'excita. I al revés. No sabem per què ens atrauen. I segur que un dels factors és com és l'altra persona.

—Body neutrals. Què diuen?

—Que la idea de bellesa no pot ser el centre de la teua felicitat. Una cosa és voler tenir bon aspecte físic, i l'altre és que tenir-lo o no sigui motiu de malestar. O que la teua vida giri entorn d'assemblar-se a uns canons de bellesa que, de fet, no existeixen. Les models que veiem són de fet imatges retocades. Body neutral et diu que no torturis el cos. Estigues contenta amb el cos no perquè és bell, o no és bell, que tant hi fa, sinó perquè et permet d'estar viu.

—Impressionant la història dels vibradors que expliqueu. Comercialitzats en revistes per a mestresses de casa sense acabar-ho de dir. Fent veure que són per a fer massatges al cos.

—L'altre dia una amiga em va dir que quan va veure la fotografia del succionador de clitoris va dir: Ei, tinc una cosa per a la cara, que és igual. Doncs prova-ho en altres llocs! Ha! Però sí, sí. Encara es venen vibradors massatges. Passa que cada vegada tenim menys vergonya de comprar-ho pel seu nom. L'altre dia una amiga em deia que a l'oficina ha estat una revolució. I cada vegada que arriba un aniversari li regalem això.

—I per què recomaneu més el succionador que no pas el vibrador?

—No és que el recomani més, però sí que és diferent. Fins fa poc la majoria d'objectes sexuals pensats per a dones amb vulva es feien en forma fàl·lica, pensant que voldries penetració. I com més coses se saben de com funcionen els cossos amb vulva, les joguines van deixant de tenir aquesta forma, i van més orientades a estimular la totalitat del clitoris, i no tan sols el gland, que és el trosset que veiem del clitoris; en la totalitat, inclosos els llavis interns, al voltant de la vagina. Per això tenen una forma més ovalada, destinada a estimular tot el clitoris. La diferència és brutal. ■

Aquest amor Disney, en majúscula, ens perjudica en les relacions perquè ens imposa unes expectatives que són difícils de complir

Estigues contenta amb el cos no perquè és bell, o no és bell, que tant hi fa, sinó perquè et permet d'estar viu

Com ha de recuperar la iniciativa política l'independentisme, després de la Diada?

I ara, què? Nou veus de l'independentisme debaten a VilaWeb sobre els camins a prendre d'ara endavant per a fixar un rumb

REDACCIÓ

La Diada del 2019 serà recordada perquè va precedir la sentència del judici contra el procés, però també perquè hi va haver un retrocés en les xifres d'assistència que cada any dona la guàrdia urbana de Barcelona. De motius, n'hi pot haver diversos, igual que de lectures. Alguns analistes consultats per VilaWeb hi lleven importància, perquè creuen que cal observar aquesta baixada d'assistència en perspectiva, i que el moviment continua arrossegant milers de persones tot i la repressió. N'hi ha que no dubten que hi ha un cansament que ha malmès la capacitat de mobilització i diuen que si l'ha causat ningú, són els polítics. Hi ha més coincidència a assenyalar que cal un canvi d'estratègia. Mai en cap Diada els manifestants no havien dirigit tan clarament les seves reivindicacions polítiques als governants catalans, en compte de fer proclames reivindicatives adreçades a l'estat espanyol.

N'hem parlat amb l'advocat Jordi Domingo, el cantant Francesc Ribera 'Títot', l'ex-president d'ERC

Josep-Lluís Carod-Rovira, el periodista Eduard Voltas, l'ex-diputada de la CUP Mireia Boya, l'ex-diputada Gabriela Serra, el sociòleg Salvador Cardús, el politòleg Jordi Muñoz i l'historiador Xavier Díez. Tots assenyalen comuns denominadors en les respostes, però també hi inclouen matisos destacats. Amb termes molt semblants –com ara 'desànim', 'cansament' i 'desorientació'–, miren d'explicar la baixada d'afluència a la manifestació respecte de fa anys. Per exemple, Carod-Rovira diu: 'Vàrem veure l'expressió de dues realitats. Només el moviment independentista català és capaç de mantenir a Europa una mobilització durant tants anys; alhora, aquest mateix moviment presenta símptomes de cansament i desorientació per l'absència d'estratègia dels polítics.'

També ho diu el periodista d'Eduard Voltas, que, tot i remarcar la 'resiliència' del moviment, creu que 'és evident que dimecres l'assistència va baixar en relació amb anys anteriors', perquè 'no hi ha cap proposta d'acció política unitària sobre la taula'. L'advocat Jordi Domingo, que va parlar a l'acte de la Diada,

La bandera negra va ser una de les protagonistes de la manifestació de la Diada. ALBERT SALAMÉ

Un dels conceptes més repetits entre els assistents a la mobilització va ser la necessitat d'una unitat estratègica per assolir la independència

també remarca 'la decepció, el desengany i la manca d'horitzó', però ho capgira amb una mirada positiva: 'Es va veure que la ciutadania no està disposada a deixar de persistir ni perseverar. I això per a mi és un gran èxit, ateses les circumstàncies.'

La resiliència del moviment també la destaca l'ex-diputada de la CUP, Mireia Boya, més optimista que no els altres consultats. O Gabriela Serra, que s'estima més destacar la bona forma del moviment, contínuament mobilitzat en actes previs com ara sopars grocs, concentracions a les presons i col·loquis ací i allà. 'El moviment sobiranista i independentista republicà a casa nostra demostra una vitalitat sostinguda absolutament meravellosa. Hi havia menys gent? Sí, però comptem quanta gent hi havia a les

marxes prèvies, i mirem quin temps feia. La Diada va ser un èxit i una demostració encara de la potència i la potencialitat que té la reivindicació, no tan sols contra la sentència dels presos i a favor de l'absolució, sinó també de la consecució de la República a Catalunya.'

El polític Jordi Muñoz també diu que la manifestació va ser 'un gran èxit': 'Els moviments socials tenen lògiques de cicles curts de protesta i l'independentisme ha desafiat aquesta lògica. Fins i tot en un context de repressió, discrepàncies internes i dificultats objectives per a visualitzar sortides. Per això penso que és una trampa de sobreinterpretar petites variacions en la quantitat de gent; continuem en xifres absolutament extraordinàries.'

El sociòleg Salvador Cardús tampoc no veu dramàtica la

resposta de la gent, però també en fa responsable l'organització de l'ANC per no haver sabut seduir els catalans a assistir a la manifestació. 'No hi havia cap element d'estímul ni per a apuntar-s'hi ni gairebé per a anar-hi. Sí, s'hi podia anar però hi vas amb la sensació que hi has d'anar. Això té més a veure amb un dèficit organitzatiu que no amb si estem cansats o no.'

'La gent és l'única estructura d'estat que tenim'

Un dels conceptes més repetits entre els assistents a la mobilització va ser la necessitat d'una unitat estratègica per assolir la independència. Carod-Rovira insta els partits a omplir de contingut aquesta estratègia: 'Invoquen la independència com uns altres invoquen el federalisme. Hem

de definir on es vol anar, la independència, i com s'hi vol anar. No es pot defensar el referèndum acordat i alhora dir que el pacte és impossible. Cal una estratègia conjunta i un aclariment dels lideratges independentistes.' I fa un apunt històric per a interpretar el moment positivament. 'El 1934, quan Companys proclama l'estat català, teníem polítics però no teníem poble. Ara sí que tenim poble amb consciència nacional i objectius clars. La gent és l'única estructura d'estat que tenim.'

El cantant Titot, que va ser una de les veus de l'acte central de la manifestació, creu que la unitat estratègica ha de ser com una mena d'estat major: 'Un grup que prengui decisions, dissenyi, organitzi i prepari la transformació d'una autonomia en un estat.' A partir d'aquí, l'activació de

La Diada del 2019 serà recordada perquè va precedir la sentència del judici contra el procés, però també perquè hi va haver un retrocés en les xifres d'assistència que cada any dona la guàrdia urbana de Barcelona. ALBERT SALAMÉ

Parlant de què cal fer, hi ha un tercer grup que refusa la unitat si no té contingut

la independència pot venir de mecanismes com un referèndum o sistemes de mobilització i d'agitació. 'Però algú ha de preparar-ho i tenir la maquinària dissenyada. Entenc que la gent reclama això, una instal·lació a punt per si es decideix de prémer el botó d'activació.'

Com articular el canvi de rumb

En una línia semblant parla l'advocat Jordi Domingo, qui creu que l'estat ha guanyat l'independentisme aquests darrers dos anys distraient-lo amb els presoners, els sopars grocs o l'indult i l'amnistia. 'Els presos són baixes de guerra, i més enllà de l'honor i glòria que mereixen i l'escalf humà i la solidaritat econòmica que han de tenir, els hauríem d'haver deixat aparcats d'ençà del primer dia. Ara interessa mantenir el rumb decidit cap allà on volem anar', diu Domingo. Posa d'exemple per a articular-ho el Consell per la República, per la llibertat que li dona l'exili. 'Se li ha d'exigir que marqui un estat major, un full de ruta, fer participar la gent, crear l'assemblea que s'havia de crear, que es vagin activant els processos perquè això es resolgui tan aviat com sigui possible. I cal aprofitar tot allò que es pugui fer des de dins del país, com per exemple el debat constituent, perquè la gent teixeixi socialment totes les complicitats, crear grups

perquè ens anem coneixent quan arribi el moment i anar construint tot allò que ens interessa com a tronc semàntic del futur del país.'

L'historiador Xavier Díez es desmarca de l'estratègia unitària i diu que a la manifestació va veure la mateixa determinació de sempre i que el problema rau en la desconfiança cap als polítics perquè hi ha una crisi de lideratge, com també apuntava Carod-Rovira. 'Aquelles persones que se suposava que havien de liderar el canvi, la revolució o com en vulguis dir, no estan a l'altura de les circumstàncies si cal un reemplaçament d'elits. El canvi estratègic i el canvi de lideratge van lligats.' També creu que el moviment independentista ha de deixar 'd'anar amb el liri a la mà'. 'Què cal fer és molt clar, es diu desobediència. Però desobediència en tots els àmbits, institucional i civil a la vegada. Les mobilitzacions de l'estil "escolta, Espanya" es van acabant i ara s'enfila el camí de "s'ha acabat el bròquil".'

'Nous lideratges'

Parlant de què cal fer, hi ha un tercer grup que refusa la unitat si no té contingut. Demanen que abans de traçar unes línies conjuntes entre els partits independentistes es faci una anàlisi conjunta de què va passar l'octubre del 2017: 'Amb aquesta base es

podrà veure quina és l'estratègia d'ara endavant. I si cal, amb nous lideratges', diu Mireia Boya. Jordi Muñoz ho veu necessari per a superar el dol i 'concentrar-se en el procés d'acumulació de forces necessari, assumir la mateixa diversitat i abandonar el marc del retret constant'.

Gabriela Serra va més enllà que la resta i diu estar convençuda que no hi haurà un nou rumb estratègic fins després de les eleccions. 'Llavors veurem realment quins són els programes polítics i les rutes de consecució de la República Catalana per part de les forces polítiques que van convocar l'1-O.' Mostra dubtes sobre si se sabrà donar una resposta conjunta després de la sentència, i insta la gent a no esperar els partits. 'Ho vam demostrar el 3-O, ho vam demostrar el 8-N, i potser hem de pensar que ja no és imprescindible tenir lideratges.'

Tampoc no creu que els partits es posin d'acord Salvador Cardús, 'perquè són unes estructures que competeixen entre elles', però no pensa que el moviment independentista s'hi hagi d'obsessionar. 'Que facin tant com puguin. M'hauria agradat més que la reflexió hagués anat cap a la unitat de la societat civil. És la unitat civil que pot forçar canvis d'actitud i d'orientacions als partits polítics, o en l'acció política.' ■

CARLES MÓRA

‘Imagina’t que la manifestació de la Diada l’haguéssim fet a la Jonquera, cal ser més contundents’

Entrevista a un dels impulsors de la consulta d'Arenys de Munt, llavors batlle de la localitat

CLARA ARDÉVOL MALLOL

Demà farà deu anys de la consulta sobre la independència d'Arenys de Munt. Carles Móra, llavors el batlle, en va ser un dels impulsors i assegura que la iniciativa va reeixir gràcies a la unitat i la bona organització dels arenyencs, quelcom que a hores d'ara troba a faltar en l'independentisme. Diu que viu l'aniversari d'un moment tan important amb cert regust agredolç per l'existència de presos polítics i exiliats i creu que s'han de fer accions 'més estratègiques i contundents' que cridin l'atenció més enllà de la frontera. També es mostra molt crític amb la desunió dels partits independentistes i creu que 'decep' veure com els polítics 'vetllen per la cadira'. Parlem amb ell sobre la consulta d'Arenys, sobre la situació política actual i sobre l'estat de la llengua, de la qual sempre ha estat un ferm defensor.

— Què hi va haver a Arenys de Munt que ara no tenim?

— Molta unitat i transversalitat. Això falta ara, i no ho dic per part de la gent. Víctor Alexandre ens va dir que vam ser el bressol de la independència, i és perquè vam saber fer pinya, anar a la una, sense marcar ningú amb prejudicis. Fa mal que els partits polítics no s'uneixin. Veure'ls lluitant junts seria una gran motivació i esperonaria molta gent. Decep veure enfrontaments i com els polítics vetllen per la cadira. Això s'entén, però l'objectiu principal hauria de ser el país. A la presó hi tenim gent innocent, obscenament inculpada.

— Deu anys després, com penseu que es pot culminar el procés i aconseguir la República?

— En aquests deu anys ens hem consolidat molt. Ara parlem de la independència com un fet normal. Demanar-la és una fita normal, cosa impensable fa deu anys. Jo no tinc la clau, però crec que hem d'anar units i fer accions estratègiques, organitzades, multitudinàries, pacífiques i eficaces per la seva contundència.

Hi ha d'haver una desobediència civil multitudinària, organitzada estratègicament i que no vagi a les palpentes

Ens agradaria que els polítics s'hi afegissin i fer pinya, però la resposta a la sentència descansarà damunt el poble

—Per exemple?

—Imagina't que a cinquanta mil jubilats se'ns espatlla el cotxe casualment a la frontera, com si fos el Triangle de les Bermudes... Es crea un tap que potser no es pot destapar durant dies! O que la manifestació de la Diada, en lloc de fer-la a Barcelona, l'haguéssim feta a la Jonquera. Més d'un milió de persones allà, pacíficament, cantant, parlant, amb ambient de gatzara... També es podrien fer vagues generals i paraitzar el país, ocupar llocs que siguin neuràlgics... Sempre pacíficament, però que siguin contundents i eficaes, que facin moure el govern espanyol i l'uropeu, que tinguin conseqüències polítiques més enllà de la frontera. Llavors s'ho prendran seriosament. En gairebé tots els processos d'independència s'ha vessat sang, però nosaltres no ho volem, això. Ho volem fer pacíficament, però hi ha d'haver una desobediència civil multitudinària, organitzada estratègicament i que no vagi a les palpentes. Jo crec que això pot fer que la política es regeneri, però no solament a Catalunya i Espanya. Els catalans podem regenerar la política europea i, si regenerem la política europea, podem arribar a regenerar la política a escala mundial.

—En quin sentit?

—Si hi ha algú que no pot tenir privilegis, són els representants polítics. Primer el poble ha de tenir privilegis. Dedicar-se a la política ha de ser una cosa vocacional, i no parlo de cap utopia. Què és això de les llistes tancades? Representació directa! Si un polític no treballa per la zona que representa, no se'l torna a votar. Fora la disciplina de partit. Què vol dir que no pots votar allò que penses segons la teva consciència? Hi ha moltes coses que s'han de canviar, i podríem començar-hi nosaltres, fent taca d'oli, com amb la consulta. Podríem ser el centre d'Europa, com a l'època medieval.

—Creieu que algunes de les accions que heu comentat poden aplegar prou gent durant prou temps?

—Això els qui ho tenen molt ben estudiat són els bascs. Ells diuen que amb disset mil persones decidides guanyem la independència. Amb disset mil fent accions contundents n'hi ha prou. El nombre de garjoles és limitat. Aznar va haver de professionalitzar la mili perquè els que feien objecció de consciència eren tants milers que no tenien prou jutges ni presons. No ho va fer de bon 'rotllo', sinó perquè hi va haver quinze mil persones insubmisibles! La unió fa la força i si hi ha molta gent és més fàcil. A un govern, en un tres i no res el posen a la presó, però seria una jugada mestra que els setanta diputats independentistes tensesin molt la corda i els empresonessin.

—Per què?

—Imagina't els setanta diputats independentistes empresonats. Hi hauria una revolta popular, per més por que la gent tingui de perdre-ho tot. El poble no és conscient del poder que té. Fins ara, ens ho hem passat de conya amb totes les coses que hem fet, com ara la cadena humana. No es tracta de deixar de fer-ho, però també s'han de fer coses contundents. Aquesta gent no cau de l'ase i, si convé, ens portaran els presos polítics fora de Catalunya, cosa que va contra els drets humans i la constitució. Si no hi reaccionem, ens menjaran el terreny, i no podem cedir.

—Creieu que la resposta a la sentència vindrà més de la gent que no pas dels polítics?

—Sí, però una cosa no treu l'altra. No hem d'abominar dels polítics perquè no han creat aquest sistema, sinó que ve de lluny, quan va arribar la democràcia. Una cosa que es va fer molt malament llavors va ser dissoldre l'Assemblea de Catalunya. Va ser un disbarat perquè allà érem un, fèiem pinya. En canvi, després els partits polítics van tirar uns per una banda i uns altres per una altra. Ara per sort s'ha tornat a crear. Jo confio molt en Òmnium, l'ANC i totes les entitats. Ens agradaria que els polítics s'hi afegissin i fer pinya, però la resposta a la sentència descansarà damunt el poble i les accions

que faci. És tan terrible això que s'ha fet... El judici va ser una farsa impressionant. Cada dia que el veia m'emprenyava com una mona!

—Entenc que viviu l'aniversari de la consulta amb cert regust agredolç per la situació dels presos i els exiliats.

—Sí, i estic segur que aquest regust agredolç el comparteixen dos milions de persones. La majoria de nosaltres hem lluitat molt pel país, però això no és res en comparació amb la manera com sofreixen presos i exiliats. Jo he anat fins als Lledoners i he plorat allà davant com tanta gent... Fa quinze dies vaig parlar amb Txell Bonet, la dona de Cuixart, i vaig haver de respirar molt fondo per no plorar. És una dona tan valenta! Veus això i t'adones que no tens cap problema i no et pots queixar de res.

—Però d'alguna manera us ha afectat la repressió. El vostre fill Arnau és un dels encausats per les protestes davant el parlament el 30 de gener del 2018. Com ho heu viscut?

—Ens en sortim molt bé. El moment fatídic va ser quan agents dels Mossos van venir a buscar-lo a casa cap a un quart de set. Ell era a punt d'agafar el tren i vaig trucar-li i li vaig dir que anirien a buscar-lo a l'estació, que estigués tranquil. Abans d'entrar a la caserna el van emmanillar —és el protocol— i allà li van fer coses que no són legals, com ara fotografiar-li el cos. El van despullar i li van fer fotografies als tatuatges reivindicatius. No el van tractar malament, però va estar engarjolat i en roba interior fins que no va arribar l'advocat, Xavier Monge. Aquella hora ho va passar malament... Quan va sortir va fer un escrit en què va recordar la memòria dels nostres familiars, que, com tants altres, van ser lluitadors i van ser afusellats durant la guerra. A ell l'acusen d'atemptat contra l'autoritat, però no se sap contra quina autoritat ni en què va consistir l'atemptat. L'Arnau no va tocar ningú ni va fer res... Com molts. Els identifiquen i els acusen. Hi ha més de mil persones encausades. És tan ridícul...

Carles Móra, amb una urna de la consulta d'Arenys de Munt una vegada tancat el col·legi electoral. ARXIU

—Què en penseu que molts d'aquests casos tinguin a veure amb els Mossos?

—Jo sempre hi he tingut molt bona relació. Jo, quan vaig sortir del judici per la consulta d'Arenys, vaig acatar perquè no volia la fotografia dels Mossos requisant les urnes. Quan vam fer la consulta ens van ajudar molt i jo els vaig agrair la presència. Van ser un bon escut perquè pensàvem que la Falange ens la fotria... Pensàvem que seria com trenta anys enrere, però eren quatre gats i un caporal. Eren ridículs, pobres...

—Penseu que el vostre fill el tenien 'fitxat'?

—Sí, el tenien vigilat. A la caserna dels Mossos li van ensenyar fotografies d'ell en un bar, en una terrassa, en una plaça... L'anaven seguint de ja feia temps. Però, vaja, quan jo era alcalde, l'inspector dels Mossos em va dir que tenien el meu telèfon intervingut des que m'havia significat políticament. Però no me l'havien intervingut ells. Jo m'ho prenia amb humor i els deia 'bon dia' cada matí... Imagina't què pot fer un alcalde d'una població de 8.000 habitants...

La majoria de nosaltres hem lluitat molt pel país, però això no és res en comparació amb la manera com sofreixen presos i exiliats

—Com a professor, també teniu un vessant més relacionat amb l'activisme per la llengua i l'escola en català. Com veieu la situació actual i què s'hauria de fer per millorar-la?

—S'hauria de fer complir la llei de normalització lingüística, i això és molt. En algunes escoles –de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, per exemple– ho fan gairebé tot en castellà. La situació del català no és bona. Ens salva que l'escolarització es fa en català i que les escoles tenen aules d'acollida per als nouvinguts. Si algun dia l'escolarització no s'hi fa, la llengua té les generacions comptades. Ara, no deixen d'atacar la llengua. Ciutadans es va crear per anar en contra de la nostra llengua i la nostra cultura i Vox a Andalusia ha dotat una partida del seu pressupost per als catalans que vulguin fer classes en castellà. A les proves de les PAU els alumnes tenen millors resultats en castellà que en català. Per tant, aquestes mesures són per fer mala política. Afortunadament no n'hi ha que piquin l'ham. És bo que hi hagi gent dels comuns que hagi defensat el català com a eina d'integració. La llengua és l'espina dorsal d'una nació i per això alguns se la volen carregar.

—Parlem d'Arenys de Munt; en aquell moment us esperàveu que tingués tant d'impacte?

—La veritat és que no ens ho imaginàvem. Era una idea que ja tenia Jordi Bilbeny el 1990, quan va posar el Moviment Arenyenc per a l'Autodeterminació al mapa. Érem només set o vuit integrants al principi... Però sí que és veritat que, a mesura que passaven els dies, la Falange i el govern espanyol es posaven frisosos i hi reaccionaven d'una manera que no agradava a ningú. Llavors ens vam adonar que ens enfrontàvem al govern central i que la cosa agafava una dimensió important, més quan Fernández de la Vega havia de respondre a quatre o cinc preguntes dels periodistes sobre la qüestió en cada compareixença setmanal. Posant-se una mica nerviosa, la menystenia i deia que això no tindria cap mena d'efecte. Llavors vam veure que la cosa agafava embranzida,

especialment quan es va estendre a més municipis. Començava l'efecte taca d'oli i l'efecte dominó que el govern central deia que no tindria.

—Heu parlat de les accions de la Falange i la reacció de l'estat espanyol. Vau passar por en cap moment?

—Això depèn de la vivència de cadascú. Alguns ens ho vam agafar amb cert equilibri emocional i alguns altres no. Va haver-hi qui en va tenir i els qui simplement vam desconnectar els telèfons a la nit i no vam fer cas dels missatges anònims. La gent no tenia por i estava molt engrescada. Com més hi reaccionava l'estat, més actitud ferma i decidida tenien els arenyencs. Com més repressió, més decisió. Ells deixaven anar les seves armes institucionals i jurídic-administratives i nosaltres fèiem passes amb fermesa. Potser va ser el primer apoderament seriós per part del poble que ha viscut l'independentisme. Érem com l'Àsterix i l'Obèlix envoltats pels romans... Tothom era conscient que, com que érem tants, teníem força, i cadascú va actuar responsablement i va tenir la importància decisiva de fer allò que li tocava. Què vaig fer jo com a alcalde –encara que anés a judici– no té més importància que allò que va fer la persona que penjava els cartells als arbres centenaris d'Arenys. Poca broma!

—Abans d'acabar, una darrera pregunta: vau acabar molt escarmentat de la política?

—No, però m'he hagut de menjar molts gripaus. Tots els qui estimem el país hem de fer-ho per no perjudicar el moviment independentista. Aquí no hi ha motiu per a plànyer-se. Els que es planyen que es posin al marge! La dinàmica dels partits és la que és i s'hauria de resoldre. Dedicar-se a la política hauria de ser com un sacerdot. No com el sacerdot d'un sacerdot escarxofat i que fa panxa, sinó una vocació. Donar-ho tot pel poble, passi què passi. Com que els partits practiquen la mala política, i no la bona... Qui escala? El qui més ensabona al qui mana... Però a mi no m'agrada criticar i sí anar per feina. ■

La llengua és l'espina dorsal d'una nació i per això alguns se la volen carregar

Potser va ser el primer apoderament seriós per part del poble que ha viscut l'independentisme

Avui pels volts de plaça d'Espanya, a Barcelona, hi hem trobat una resignació esperançada. ADIVA KOENIGSBERG

‘Molta decepció, però no per això ens aturarem’

ANDREU BARNILS

Crònica de la manifestació independentista de la Diada

La manifestació de la Diada 2019 es pot comptar en nombre de manifestants, 600.000 segons la Guàrdia Urbana, però també per estats d'ànim. I l'estat d'ànim d'avui ha estat molt diferent del dels anys anteriors: som ben lluny de la intensitat durant el camí vers el referèndum i tampoc som al pic del xoc emocional dels primers dies de presó i repressió. Avui pels volts de plaça d'Espanya, a Barcelona, hi hem trobat una resigna-

ció esperançada. Un baix to que no cau en la resignació. Un som aquí perquè pitjor és quedar-se a casa. Un no deixar-se vèncer, però tampoc veure-ho gens clar.

Els manifestants, una altra vegada, s'han presentat de manera multitudinària, pacífica, familiar, i diversa i VilaWeb ha pogut parlar amb mestresses de casa de Lleida, auditors d'empresa de Barcelona, professors d'economia d'Okinawa i joves estudiants de ceràmica. Diversitat social

sempre present, però tots els entrevistats compartien un cert desànim amb la classe política i, alhora, la noció clara de persistir. Aquestes són les respostes i reaccions trobades durant la jornada d'avui:

Xavier. Auditor. 55 anys, de Barcelona: ‘Vinc cada any. I aquest any vinc fluixot perquè els polítics no segueixen allò que la gent vol i no van tots a una. I la gent vol unitat. Hauríem de fer que els polítics ens seguissin a nosaltres, que aquí hi ha gent que, votí què votí, va junta, perquè al final tots tenim el mateix sentiment.’

Marta. Arquitecta i urbanisme. Nascuda a Girona. ‘Hem vingut perquè és la Diada i som catalans i estimem la terra i perquè hi ha molta injustícia i ja n'hi ha prou. Fa vuit anys que visc a Mont-real i hem vingut expressament per la Diada. Molta decepció però no per això ens aturarem. Em veig positiva perquè crec en la gent i la ciutadania. En els polítics hi crec poc.’

Jordi. Enginyer. 34 anys. Barcelona. ‘Avui faig anys. S'hi ha de ser. Hem de persistir. Estic profundament convençut que l'única manera que tenim d'aconseguir què volem és persistir en tots els

Els manifestants, una altra vegada, s'han presentat de manera multitudinària, pacífica, familiar, i diversa

sentits encara que les coses no semblin òbvies o directes. Evidentment que pots veure que hi ha coses que s'han fet malament però és que no ser-hi encara és molt pitjor.'

Rosa. Nascuda a Lleida. Mestressa de casa. 'He vingut perquè sóc independentista de tota la vida. I hi he portat la nena. El meu home, en pau descansi, ja ho era. I els meus fills, també. He vingut pels polítics que estan tancats. Ho veig una mica difícil perquè la cosa no està bé. Els polítics es tiren les pilotes els uns als altres. I allò que haurien de fer és posar-se d'acord. Però nosaltres què hi farem?'

Maribel. Barcelona. Mestressa de casa. 'Jo vinc cada any des de l'any del Tarra-

dellas. Un dia o un altre ho aconseguirem. És cosa del poble. I amb els polítics estem molt empenyats però hem de fer pinya i anar fent. Passarem uns quants dies molt durs ara el mes que ve, però bé, s'ha d'aconseguir.'

Guillem. Estudiant d'enginyeria agrària. 'No s'hi pot faltar. Vinc perquè així demostrem la força. Un estat d'ànim molt il·lusionador, m'agrada molt. Espero viure la independència. Hem d'anar tots junts. Això que fan ara és una estupidesa. Si no anem tots a una, no ho aconseguirem.'

Eloi. 71 anys. Viatjant de farmàcia jubilat. 'He vingut a fer presència a la jornada. No servirà de res. No tenim

1

2

3

4

1. Salma, 20 anys. 'No noto un canvi, però no vull deixar de lluitar'. ADIVA KOENIGSBERG // 2. Jordi. ADIVA KOENIGSBERG // 3. Maribel. ADIVA KOENIGSBERG // 4. Guillem. ADIVA KOENIGSBERG

1. Marta. ADIVA KOENIGSBERG // 2. Eloi. ADIVA KOENIGSBERG // 3. Àlex. ADIVA KOENIGSBERG // 4. Tomochi. ADIVA KOENIGSBERG

VilaWeb ha pogut parlar amb mestresses de casa de Lleida, auditors d'empresa de Barcelona, professors d'economia d'Okinawa i joves estudiants de ceràmica

opcions. Ara, potser algun dia, en algun moment, tirarem endavant. No tenim responsables que ens portin a bon port la feina que vam començar ni capacitat de negociar amb aquests senyors que no entenen mai res de què els diuen. Independentista després de la sentència de l'estatut, sóc jo'.

Tomochi. 'Sóc professor d'estadística a la Universitat Internacional d'Okinawa i faig recerca a la Universitat Pompeu Fabra. L'arxipèlag d'Okinawa era un regne independent del Japó. I ens van atacar i ens van fer colònia el 1879. Tenim una lluita similar

a la vostra. Com vosaltres, tenim una identitat molt forta. Hem vingut per mostrar el nostre suport. He vingut a Barcelona per aprendre del moviment independentista. Ho trobo molt bonic, pacífic i gran.'

Salma. 20 anys. 'Vaig fer auxiliar d'infermeria i ara començaré a fer ceràmica. Nascuda a l'Índia, visc a Barcelona. He vingut perquè avui és el dia de la independència, i ja de fa molt de temps, que vinc. Avui t'he de dir que em feia una mica de mandra, perquè et preguntes què fan els polítics. Que es posin d'acord. No anem

enlloc, si no. Si no es mou la gent, no farem res. Veig clar que al cap de tant temps i manifestacions al final no noto un canvi, però no vull deixar de lluitar. He vingut a fer fotos, perquè quan sigui més gran ho vull ensenyar als fills i dir-los: "Veieu, jo aquí venia a les manifestacions."'

Àlex. Estudiant de farmàcia. 17 anys. Sant Quirze del Vallès. 'He vingut perquè és el dia del meu poble. I m'agrada venir. Esperem que sí, que serveixi, venir. El meu somni és viure la independència, sí. Polítics, tots al carrer. No serveixen.'

Quim Torra i Laura Borràs, a la manifestació de l'Onze de Setembre. ACN

Quan els *polítics* es *dissolen* entre la *gent*

ODEI A.-ETXEARTE

El govern i els partits resten amagats entre la gent, en un inèdit segon pla, a la manifestació de la Diada

Era la primera diada en què els responsables polítics i els partits no podien entrar a la zona de convidats de la gran manifestació, i per primera vegada els membres del govern, el president del parlament i els representants de JxCat, ERC i la CUP s'han dissolt entre la gent. L'ANC està decidida a provar de condicionar l'acció política marcant distàncies amb els partits. Els reclama una unitat estratègica encara inexistente i impedir-los el pas a la zona

VIP n'ha estat l'escenificació més clara, juntament amb els discursos crítics a l'escenari. A la zona reservada, els assistents més acostats als polítics eren els col·lectius de represaliats, encapçalats per l'Associació Catalana de Drets Civils, i membres de l'AMI. El lema de la protesta era compartit, però no s'han manifestat plegats, sinó separats. En això tampoc no hi ha hagut unitat.

Per a cada formació política, un tram. El president de la Generalitat, Quim Torra, més

membres del govern i de JxCat i el PDECat s'han concentrat al tram número 1, a l'avinguda del Paral·lel, tocant a la plaça d'Espanya. La Crida Nacional per la República, al tram 18, marcant distàncies amb l'espai polític que és a punt de tornar-se a refundar. Uns quants carrers més enllà d'on es concentrava l'altra meitat del govern, al tram 12, a la Gran Via amb el carrer de Llançà, hi havia el nucli dur d'ERC, amb el vice-president Pere Aragonès i el president del parlament, Roger Torrent, acaparant la majoria de peticions de fotografies dels qui s'hi acostaven. Els dirigents de la CUP han triat el lloc on volia manifestar-se

cadascú: no hi havia consigna. De fet, havien de repartir-se: també han participat en la manifestació de l'esquerra independentista que com cada any ha sortit de la plaça d'Urquinaona. L'última fotografia compartida havia estat a l'acte d'Òmnium d'aquest matí, reclamant l'absolució dels presoners polítics, i incloïa els comuns.

Es pot dir que topar amb un dirigent polític era qüestió de sort. Entre castells, gegants, i gent movent-se amunt i avall, i amb els parlaments que es feien a l'avinguda de Maria Cristina ressonant de lluny en un garbuix de veus difícil d'entendre bé, alguns dirigents eren rebuts amb somriures i

Roger Torrent, a la manifestació de l'Onze de Setembre. CEDIDA

contínues peticions de fotografies. Torra es movia amb dificultats entre la gernació, envoltat d'agents de seguretat que vigilaven les fotografies que li demanaven. Abans de començar els parlaments a l'escenari, amb els periodistes amuntegats de la pitjor manera per mirar d'enregistrar-lo entre la multitud, Torra ha centrat el focus sobre l'horitzó final. 'Avui som milers manifestant-nos per un lema molt senzill: "Objectiu independència". I això és el repte i això és el que farem. Avui es tanca una etapa i ja es comença a respondre a la sentència posant la independència al centre de l'acció política', ha dit.

Per a Torra, la Diada marca un punt de partida en el refús de les condemnes que pugui imposar el Tribunal Suprem. Però si l'aparició del Tsunami Democràtic fa preveure que s'activarà una crida compartida perquè la protesta sigui

unànime, la resposta institucional i el traç estratègic que hauria de dibuixar per a avançar cap a la República catalana no s'ha pas definit, ni de bon tros. Torra, malgrat això, hi ha insistit: d'ara endavant, l'exercici del dret d'autodeterminació i la independència centraran l'acció política. En anglès, en declaracions a Associated Press, ha reblat que aquest és l'objectiu 'per a les setmanes i mesos vinents'. JxCat compartia la consigna en un rodolí d'Albert Batet: 'La resposta a la sentència és la independència.'

L'acte propi d'ERC

Uns quants metres més enllà, el missatge polític d'ERC reclamava d'eixamplar la majoria per a respondre a la sentència, tot enfocant cap a Madrid. Pere Aragonès ha respost al PSOE que es miri al mirall abans de criticar l'independentisme i li ha retret la

incapacitat de formar un govern. 'Seria una pena que per egos i diferències tàctiques no tinguéssim cap interlocutor', ha lamentat. Enguany, ERC donat una importància mediàtica especial al seu acte polític propi, un dinar al parc de Joan Miró en què Marta Rovira, en un vídeo, ha exclamat que defensar la independència no és cap delictes. Fins que la manifestació del 2012 no va desbordar el govern i els partits independentistes, ERC tancava la protesta d'Urquinaona amb un acte propi amb parlaments, que fa uns quants anys va ser rellevat per un dinar que no acostumava a acaparar el focus mediàtic.

La direcció i els consellers d'ERC han arribat plegats a la manifestació després del dinar. Entre la multitud, era difícil d'albirar-los, tot i que eren molt a prop d'una paradeta del partit. Torrent, el més alt, acaparava la major

part de peticions de fotografies, sovint compartides amb Marta Vilalta, Aragonès i Ernest Maragall. A peu de carrer, ni a l'entorn de JxCat ni d'ERC no es percebi expressions d'antipartidisme. Els manifestants que majoritàriament s'hi acostaven eren lluny de contribuir a crear allò que l'ex-conseller Josep Huguet havia denunciat que es podia 'convertir en un aquellarre purificador contra els traïdors' per culpa d'una 'colla d'exaltats'. Potser sí que entre la gent, en vista de la dispersió estratègica i la sentència que s'espera, s'hi veien menys somriures, menys crits conjunts, i un no saber què fer mentre duraven els parlaments de les entitats. Però els membres del govern i els dirigents dels partits s'han camuflat entre els centenars de milers de samarretes blau turquesa com uns més. Això sí, en un inèdit segon pla.

L'estat espanyol, doncs, ha començat a moure una de les seves tres grans potes, la judicial, i ho ha fet amb tota la pompa i Felipe VI. EFE

Esclaus de la justícia

ANDREU BARNILS

Crònica de l'obertura de l'any judicial al Tribunal Suprem espanyol

Un parell de centenars de persones s'ha reunit aquest matí al Tribunal Suprem espanyol, a Madrid, per inaugurar l'any judicial. L'estat espanyol, doncs, ha començat a moure una de les seves tres grans potes, la judicial, i ho ha fet amb tota la pompa i Felipe VI. 'Llicència us he donat jo, molta més us en podeu prendre', semblava dir als seus

judges el monarca espanyol, qui ha tingut una entrada amb un punt de cortesa, perquè unes treballadores vestides d'uniforme de Sacyr l'esperaven a l'escalinata de l'edifici, en un contrast evident d'uniforme i sexe. No hi havia cap dona a la fotografia de les màximes autoritats. Minuts després, les autoritats enfilaven cap amunt, i les dones quedaven enrere.

Poca estona després, començaven els discursos a la mateixa sala on fa quatre dies es va jutjar mig govern català per haver fet el referèndum del Primer d'Octubre. Els discursos de Carlos Lesmes, president del Tribunal Suprem i del Consell Judicial del Poder Judicial, i de la fiscal general de l'estat, Maria Jesús Sagarra, han durat una hora, encara no. Tots dos s'han felicitat obertament pel desenvolupament del judici de l'any: 'Davant l'extraordinària gravetat dels fets, el

sistema judicial espanyol ha respost amb un judici que ha complert els més amplis requisits de transparència, accessibilitat i garanties per a les parts', ha dit Sagarra.

Lesmes i Sagarra també han desgranat unes xifres prou interessants sobre l'any 2018, el darrer que compta amb una memòria completa. El 2018 es van obrir 5,9 milions de qüestions judicials a tot l'estat espanyol, de les quals n'han quedat resoltes 5,7 milions. Es van jutjar 700 casos de corrupció i la xifra

Carlos Lesmes, president del Tribunal Suprem i del Consell Judicial del Poder Judicial. EFE

de litigis per cada mil habitants és de 128. La citació del dia, sempre present en actes pomposos, l'ha deixada anar Lesmes: 'Som esclaus de les lleis per a ser lliures. Aquestes antigues paraules de Marc Tul·li Ciceró continuen ressonant avui a les nostres orelles amb rabiosa actualitat.'

Per acabar, context, sempre necessari. Quan el senyor Lesmes ha dit davant de tothom que 'l'estat de dret va unit a l'existència d'un poder judicial independent', s'ha encès una llumeta. Petita, rabiüda i també de rabiosa actualitat. I quan Lesmes, al final del discurs, ha recordat que era president en funcions des del desembre passat, que el seu mandat feia temps que havia conclòs i que ja seria hora que li trobessin

un substitut, la llumeta obliga a recordar un petit, i també rabiós, detall: el senyor Lesmes havia de ser substituït pel jutge Manuel Marchena, però el diari El Español va publicar uns whatsapps del senador del PP Ignacio Cosidó que demostraven que els jutges, en aquest estat, els col·loquen els partits polítics. L'operació, així que es va fer pública, es va frustrar. Deia el whatsapp del PP: 'Posem un president [Marchena] excepcional, que va ser vetat per Rubalcaba el 2013, i ara no. [...] I a més, controlant la sala segona des de la porta del darrere i presidint la sala 61.' L'escàndol va fer que Lesmes es quedés, tot i tenir el mandat exhaurit. Encara hi és. Coses de la independència judicial, tan esmentada avui en els discursos d'obertura d'any.

Quan el senyor Lesmes ha dit davant de tothom que 'l'estat de dret va unit a l'existència d'un poder judicial independent', s'ha encès una llumeta

Rotllanes, rotllanes, rotllanes

Però avui la notícia del dia se cercava fora de la sala, a les estances més espaioses on després dels discursos s'ha fet un aperitiu. Les autoritats, els convidats i la premsa han acabat confluint en una sala on s'intentava tenir uns minuts, ni que fossin uns minuts, per a poder parlar amb Marchena, el fiscal Zaragoza, Felipe VI o Carlos Lesmes entre canapès, glops de cervesa, vi negre, gaspatxo i Coca-Cola zero. Si s'hagués de resumir l'ambient en un paràgraf, seria aquest:

Hem vist un militar vestit de blanc fent una cervesa freda amb un magistrat de toga mentre un dels advocats de Vox, el boina verda, llua bandera espanyola a la solapa i per darrere li apa-

reixia un clàssic en blanc i negre, Eduardo Torres Dulce, el magistrat cinèfil que sortia a TVE al programa 'Qué grande es el cine'. Allà al fons, un jovial Pablo Llarena, jutge instructor del cas, s'abraçava entusiasta a uns altres convidats mentre els deixava anar: 'Quina por que feu!' Tot tenia un aire de començament de curs a l'institut, retrobada d'antics companys, i ben barrejat amb la litúrgia del poder: dels gossos ensumant bosses a la sala on la premsa treballa fins a les corbates verdes que llüen els membres de la seguretat del rei i les joies i els vestits brillants que algunes dones portaven per compensar les condecoracions que llüen els homes. El fiscal Zaragoza, per exemple,

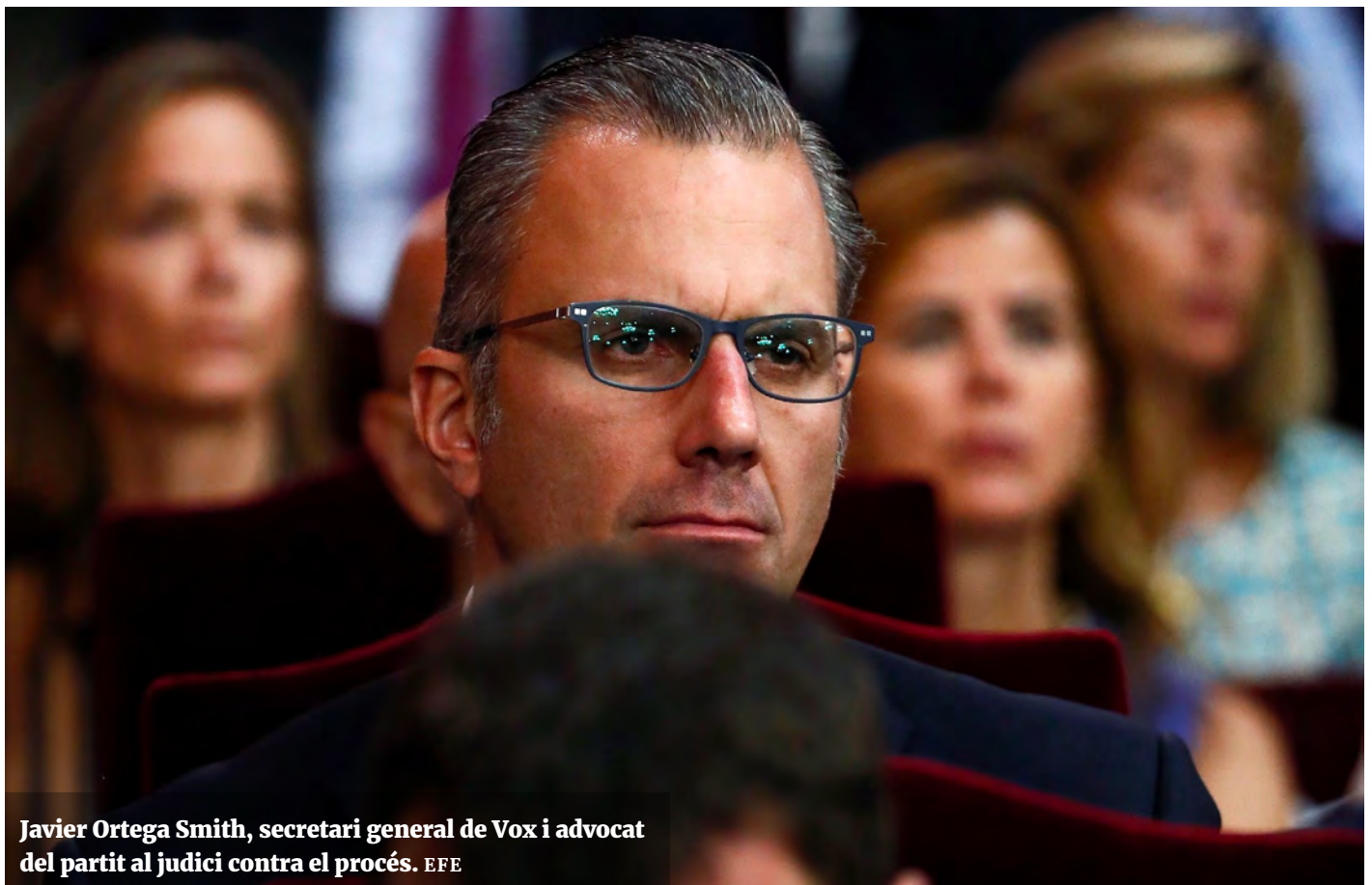
amb morè d'estiu, exhibia una condecoració ideal per als entesos. Ben vermella, ben petita i col·locada a la solapa: la insígnia de la legió francesa.

A les 13.17 arriba Felipe VI a la sala central. Un home li dóna clarament un got de gaspatxo, tot ben controlat, i la rotllana que es fa al seu voltant és molt difícil de seguir, perquè els materials nobles de la sala reverberen cosa de no dir i és molt difícil d'entendre-hi res, fins i tot a un metre de distància. Ja és curiós que costi tant d'entendre les paraules en un dia com avui.

A més a més, les ordres són taxatives: es poden explicar coses que es diuen a les rotllanes sense dir qui les diu, amb una sola excepció, la del

El fiscal Zaragoza, per exemple, amb morè d'estiu, exhibia una condecoració ideal per als entesos. Ben vermella, ben petita i col·locada a la solapa: la insígnia de la legió francesa

rei dels espanyols. Aquí, ni piu. Res. Cero patatero. Sí que veig com una periodista deixa la rotllana amb notes apuntes al mòbil de les frases del monarca. Hi llegeixo aquesta: 'El sistema funciona.' Darrere meu, dos desconeguts, homes rondant la seixantena que no sé situar, van molt forts: 'La immunitat no es pot acceptar. L'indult, tampoc. No em refio gens d'aquest president del govern. Gens.' I tot seguit s'embranquen en una discussió que acabo perdent sobre republicans i franquistes durant la guerra dels Tres Anys (1936-39). Acoto el cap per sentir-hi millor i apareix davant els meus ulls un calçat groc com el meu. Són les vambes d'un altre periodista català. Som excepció:

Javier Ortega Smith, secretari general de Vox i advocat del partit al judici contra el procés. EFE

Manuel Marchena, president del tribunal del judici contra el procés. EFE

per grocs i informals. Avui, aquí, els periodistes de Madrid, fins i tot els cràpules, van mudats.

La gran rotllana, però, la rotllana que desperta més interès, la mare de totes les rotllanes, és la del president del judici. La rotllana del senyor Marchena i els seus col·laboradors. Amable amb la premsa, l'home esmerça ben bé mitja hora parlant amb nosaltres, saluda companys pel nom, fa broma. Tot plegat ens permet de dir que fonts del Tribunal Suprem han deixat anar bàsicament tres idees, algunes de conegudes, i algunes de no tant, dins aquella rotllana. Una, Marchena és partidari de tenir la sentència escri-

Acoto el cap per sentir-hi millor i apareix davant els meus ulls un calçat groc com el meu. Són les vambes d'un altre periodista català. Som excepció: per grocs i informals. Avui, aquí, els periodistes de Madrid, fins i tot els cràpules, van mudats

ta abans del 16 d'octubre, quan farà dos anys de la presó preventiva de Sánchez i Cuixart. Aquell dia, si no hi ha sentència, tots dos haurien de ser alliberats, o el tribunal hauria de demanar una pròrroga de presó preventiva de dos anys més. Marchena vol evitar-ho. En segon lloc, ha quedat clar que ningú no posa la mà al foc sobre els vots particulars. És a dir, que la sentència potser no serà unànime, i dels set magistrats potser alguns se'n desmarcaran. I finalment, és clar que el Tribunal Suprem, si pot, evitarà la lectura pública de la sentència, en forma de discurs davant les càmeres. S'estimarien més notificar la sentència als presoners

directament. El dubte que plana en l'ambient és si caldrà desplaçar-los a Madrid o podran rebre la notificació a Catalunya.

Dins aquella rotllana, els periodistes se'n van anant, cansats de forçar l'orella, i companys seus els prenen relleu. Al final, amb la rotllana desfeta, i Marchena perdent-se entre el núvol d'autoritats i en un gest de feina col·lectiva, tots els periodistes es tornen a aplegar i comparteixen què han sentit. La qualitat del so és tan dolenta que han d'unir els fragments dispersos que uns i altres han captat, per tenir la pel·lícula final, definitiva, dels primers comentaris d'un any que tot just comença. III

ANTONI ABAD

‘No podem continuar com fins ara. Això que fan és prevaricar’

Entrevista al president de la patronal Cecot

ALBERT SALAMÉ

JOSEP REXACH FUMANYA

Antoni Abad és president de la patronal Cecot d'ençà de fa catorze anys. A principi del 2018, la patronal Foment del Treball, llavors presidida per Joaquim Gay de Montellà, va expulsar la Cecot de la junta directiva. En va ser el motiu haver format per la Taula per la Democràcia i haver criticat públicament la passarel·la que va posar el govern espanyol perquè les empreses traslladessin la seu fora de Catalunya.

La tempesta política va amainar i amb l'entrada de Josep Sánchez Llibre a la presidència de Foment les relacions es van restablir, fins al punt que Abad ara és el vice-president de la gran patronal. En temps de calma tensa, tant política com econòmica, ens asseiem amb Abad a la seu de Cecot a Terrassa per parlar del context actual. Té un tracte exquisit i inalterable. Només mostra un cert enuig quan parla del dèficit fiscal i la manca d'inversió en infraestructures. S'indigna amb una moderació que recorda Jaume Canivell, l'entranyable industrial de *La escopeta nacional*.

—Us preocupa que no s'aprovi el pressupost del 2020?

—Molt, perquè el dia a dia és tan accelerat en termes econòmics, i també socials, que no ens podem permetre de no posar el pressupost al dia. I necessitem de totes passades un pressupost actualitzat. La situació de pròrroga no hauria de ser ni element de confrontació política. En tot cas ha de ser objecte d'ajust polític. No hi pot haver bloqueig.

—Però en política ningú no regala res.

—Tots els països que van bé, quan hi ha moments durs o de recessió ho passen millor perquè els pressupostos són molt treballats amb el món empresarial. I quan dic empresarial em refereixo al món de l'empresa. I a l'empresa hi som tots. A nosaltres no ens han cridat mai perquè aquí no hi ha hagut mai la tradició de fer-ho. Aquesta cultura no existeix ni a Espanya ni a Catalunya.

No crec que sigui modern ni socialment sostenible fer que s'arribi a la situació de la pròrroga del pressupost

Gay de Montellà tenia una agenda pròpia que mirava de frenar-nos

L'instrument de progrés més potent que tenim en les economies lliures són les empreses; són l'eina de la innovació, de la qualificació professional. Haurien de treballar el pressupost amb nosaltres perquè sabem marcar molt bé les nostres prioritats i necessitats permanentment; això sabent que no tenim una visió de 360 graus, és a dir, ells també hi han d'aportar la política. Però ens hem d'escoltar perquè ells tampoc no la tenen, la visió de 360 graus.

—Si al final no hi hagués pressupost, seríeu partidari de convocar eleccions?

—La decisió és política. Però, escoltant, hi ha qui pensa que si això es bloca, caldria convocar eleccions.

—I Antoni Abad què en pensa?

—Torno al meu principi que el pressupost, per responsabilitat, s'hauria d'aprovar cada any. I vull estar en la taula de negociació. El món de l'empresa ha d'estar permanentment en la negociació del pressupost. I no es fa en dos mesos. Als països que van bé, durant tot l'any es parla de les prioritats. Ni el partit de govern, ni els de l'oposició, ni el món de l'empresa no ho aconseguirem tot. Però no crec que sigui modern ni socialment sostenible fer que s'arribi a la situació de la pròrroga.

—No em responeu.

—Jo obligaria a unes dinàmiques constructives i si al final s'arrosseguen dos anys de pròrroga, doncs que facin ells mateixos la reflexió.

—Mirant enrere, com ha afectat el trasllat de les empreses impulsat pel govern espanyol després del referèndum?

—Doncs ara que em feu la pregunta, és positiu que us digui que ho recordo tot molt llunyà. És bo que hagi quedat enrere. Va causar alarma i molta preocupació. Volíem positivar-ho, pensant que traslladaven la seu, però la infraestructura dels equips continuava aquí. I per això pensàvem que tindríem un impacte menor. I confirmo la visió que l'impacte ha estat baix. A Cecot ens agradaria que tot

és normalitzés. Al final va ser una pugna. Pensant en alguna entitat financera, això podia tenir una repercussió molt forta per part del banc central i més poders de l'estat. Espanya s'hauria d'adonar que cal normalitzar tot això i revertir-ho.

—Us hi vau manifestar en contra i això va motivar que Cecot fos expulsat de Foment. Ara torna a ser-ne membre i vos en sou vice-president. Què ha passat amb Sánchez Llibre que no poguéu passar amb Gay de Montellà?

—L'estil de fer i la manera de veure com s'ha d'atendre el món empresarial. Sánchez Llibre té una manera de treballar diferent; ens coneixem de fa molts anys perquè ha fet de polític durant molts temps i sempre havia estat un canal prioritari i preferent nostre per a traslladar preocupacions i propostes al congrés. Quan el vàrem anar a veure, li vàrem portar una agenda de punts i de feina i ens vàrem posar d'acord. Ell a la campanya va dir que no podia ser que la Cecot no fos a Foment i que això calia normalitzar-ho. Tot plegat ha fet fàcil que ens trobem.

—A part de qüestionar el decret que facilitava la sortida d'empreses, també vàreu participar en la Taula per la Democràcia, l'altre element que va esgri-mir Foment per a expulsar-vos. Creieu que va ser una expulsió política?

—No sé quina agenda perseguia Gay de Montellà. Ell tenia una agenda pròpia que mirava de frenar-nos. Les nostres propostes eren exclusivament empresarials. Si ell en volia fer una lectura política d'acord amb la seva agenda, això se li ha de demanar a ell. Passa que aquests arguments no s'aguantaven. Era una persona a qui en general li costava molt de ser àgil, és a dir, de traslladar propostes.

—Amb Sánchez Llibre tindreu la llibertat d'afegir-vos a la Taula per la Democràcia, si s'escau?

—Crec que sí. Al final, el meu paper és perquè algú, i suposo que amb unes intencions ben definides, ens han eti-

Toca negociar i acordar com transformem el país en favor del futur de les persones i de les empreses

El president de Foment, Josep Sánchez Llibre, i el de Cecot, Antoni Abad, quan la junta directiva de Foment ratificà la reincorporació de Cecot. ACN

quetat. Nosaltres no hem tingut mai incomoditats perquè ens hem dedicat a parlar sempre de fer empresa, de tenir més competitivitat i adquirir més progrés de les persones. Però tampoc no podem admetre que la inversió i la despesa de l'estat a Catalunya sigui tan insuficient que hi hagi el dèficit fiscal de la magnitud que tenim. Vàrem ser dels primers a parlar de dèficit fiscal i fer públic aquest concepte. El 2006 en vaig parlar a la Nit de l'Empresari, davant el ministre Solbes. Això no va té res a veure amb si l'entitat és independentista o no. L'entitat treballa per a les empreses de Catalunya i donem informació de dades i fets que no poden continuar.

—Dieu que us han etiquetat d'independentistes. Per què creieu que ha passat?
—Perquè també sempre hem dit que, en termes de qualitat democràtica, Espanya té molt a aprendre i molt a fer. Això ho hem dit. Igual que vàrem dir que no anàvem a favor del dret de decidir, sinó a favor del dret de ser consultats,

perquè ningú no es pensés que això era una vegada i una sola pregunta. És a dir, la qualitat democràtica, com passa en grans països, permet de consultar per als grans temes. I la tecnologia cada vegada ho permet més.

—Tornant a Foment. Va denunciar l'ANC per competència deslleial a la campanya d'empreses compromeses amb la república. Hi heu donat suport?

—Vejam... Jo vaig parlar amb el president i li vaig dir que en discrepava. I a més, li vaig dir que se li havia girat molta feina. Perquè de persones i grups que fan obertament boicot n'hi ha molts.

—De fet era una campanya de consum estratègic.

—Jo tenia la sensació que, més que fer boicot negatiu, era una proposta de fer un consum selectiu a l'hora de prendre decisions. Demanava a les empreses que fessin un pas endavant. Crec que en tenien cinc, i després de la denúncia van passar a 205. Per tant, jo li vaig traslladar

els matisos i li vaig dir que en aquestes qüestions calia ser molt més cautelós.

—A l'empresa diríeu que hi ha por del futur, després dels dos anys tan intensos políticament.

—No, perquè hem sabut separar molt bé la nostra condició d'empresaris de la nostra condició de ciutadans. I per tant, com a ciutadà pensaré i votaré una cosa o una altra. El com, suposo que ens ha superat a tots, però aquesta relació tan tensa entre Espanya i Catalunya ens obligava a tots els empresaris a esforçar-nos encara més, a obrir-nos a més mercats, a diversificar. Crec que aquesta consciència ens va portar des de molt temps enrere a prendre moltes decisions empresarials per distribuir riscos. I aquest esperit és ben viu.

—I per això la independència no es-panta?

—I per això la independència pot ser una opció per a una part dels ciutadans. Mira el Brexit. Sempre he tingut l'esperança

que prendrien una decisió que respectés la ciutadania, la democràcia. I això vol dir tornar a votar, perquè ara sí que tenen informació de la negociació i un escenari sobre el qual decidir. En una democràcia tan antiga, una decisió tan transcendent proposada en un referèndum amb una pregunta enverinada –perquè ningú va parlar de les conseqüències– seria normal que fessin un segon referèndum. Això ho dic perquè a Catalunya una part molt significativa de l'empresariat troba que el país que tenim, Espanya i Catalunya, no és el que necessitem i volem. Fa falta una homologació i actualització de marcs com el fiscal, el laboral o l'administració general de l'estat. Des de Catalunya, la falta d'equitat en la dotació de finançament d'inversions i despeses ha portat a una elevadíssima consciència d'un desfasament en relació amb molts països quant a les oportunitats que ens dotem en termes de competitivitat econòmica i progrés de les persones.

—I què demaneu?

—Tot això és inadmissible i fa quaranta anys que hi ha democràcia a Espanya! Ara toca negociar i acordar com transformem el país en favor del futur de les persones i de les empreses, és a dir, del progrés general. Per corregir les faltes d'equitat, de justícia i meritocràcia, que són els que avui fan que tinguem un país que no respon als temps actuals. I quan hàgim acordat quin país volem i l'agenda d'actuació, ho haurem de posar referèndum. Perquè els ciutadans decideixin. Això és la democràcia.

—Així la solució implica tornar a votar.

—Sóc català. I vull el millor futur per la gent d'aquí. Per tant, o canvia el país o canviem de país amb consulta als ciutadans. No dic si s'ha de preguntar sobre la independència, sinó sobre si la població vol continuar com fins ara. Tot això, ho podem continuar admetent, o ens hem de plantar? Jo crec que la gent diria que es planta. Perquè és evident que no podem continuar com fins ara. Per què l'AVE no s'ha acabat, si és competitivitat en vena? Ho vaig demanar a la ministra. 'Et repto

ALBERT SALOMÉ

que em diguis quina inversió tens amb més bon retorn que l'AVE.' Silenci. 'Si és la inversió amb més bon retorn en competitivitat que pot tenir Espanya, suposo que si es pot acabar en sis mesos no s'acabarà en nou', li vaig afegir. I quant temps ha passat? Tres anys més? És que és molt gros. I simplement és el tram Martorell-Abrera-Terrassa. Al final, l'única paraula que em surt és 'prevaricar'. Quaranta anys prevaricant. La paraula la faig servir per emfasitzar la presa de decisions que no són bones col·lectivament per a Espanya ni per als catalans.

—I amb tot això, confieu en el diàleg que demanen diverses parts?

—Fa temps vaig dir que a Espanya no es dialoga des de la transició, i continua es-

sent veritat. Des d'aquest estiu em pregunto si cal continuar parlant de diàleg o ja haig d'anar a la fase següent, i és que hem de negociar. Negociar és dialogar. Però ha de ser més que dialogar. Però de moment no veig voluntat de negociació enlloc. I des d'aquí cap allà, no veig cap agenda per a construir ponts.

—La negociació és més complicada amb presos polítics? Sou de Terrassa i deveu conèixer Josep Rull.

—Sí home, i tant. El conec, ens hem vist. És clar, és una resposta que no la puc donar com a coneixedor de res. Hi aplico una mica de sentit comú. En termes polítics ha de ser més difícil, segur. És una situació inhumana. I hi ha molta gent que pensa que és inhumà, això, perquè es pateix molt a la presó. És indubtable

que afecta. Més que no seria desitjable. És que només per humanitat haurien de dir prou a la presó preventiva. Per dret humà. Sembla que hem retrocedit segles.

—L'economia global és amenaçada per una recessió que sembla que tenim a tocar. Us preocupa?

—Ens ha de preocupar perquè de deures per a aportar més competitivitat al país, n'hi ha tants i de tan evidents i fa tants anys que estan pendents, que en tot cas animo que prenguem decisions immediates.

—Poseu-me'n exemples.

—Cal atreure més talent i empremptoria malgrat l'èxit de Barcelona. I per això cal reformar el tractament fiscal dels ingressos per renda de treball dels qui vénen a treballar a Catalunya. No és competitiu en termes d'homologació internacional. Hi ha d'haver un tractament molt millor. I no parlo de futbolistes, eh? Parlo de més bons investigadors, més bons metges, més bons professors per a les nostres universitats, més bons empremtors... A totes aquestes persones els hem de fer un paquet atractiu. I

això ho dic pel govern espanyol, perquè és competència de Madrid. Tenim un dels pitjors marcs de tractament fiscal. Ens hem de prevenir amb vista al futur i reformar debilitats estructurals que fa anys que hem detectat que no funcionen.

—Però amb més talent i millorant el règim fiscal n'hi ha prou en un context que depèn de tercers, especialment en la batalla d'aranzels que hi ha entre la Xina i els EUA?

—Sí, la pots suavitzar. Sens dubte. Avui la percepció que tinc és que veiem els núvols, però encara no plou.

—Els núvols també són el Brexit?

—Sí, com el Brexit. Però amb una petita satisfacció que comença a complir-se. De bon començament vaig dir que no hi hauria Brexit. D'ençà del dia de la votació. No he perdut mai l'esperança.

—Parleu d'esperança perquè entenc que com a empresari la sortida del Regne Unit preocupa. Com pot afectar l'empresariat català?

—Doncs que deixes de tenir una relació amb un país amb el qual comparties lli-

bertat de mercaderies, persones i diners. Tot això tindrà conseqüències immediates a partir del moment en què ens posem barreres en el tràfic de persones i productes. Això afectarà, per exemple, el sector de l'automòbil, però anirà més enllà: també afectarà les empreses catalanes que exporten peces i components. Ara, jo estaria més preocupat si fos al Regne Unit, i voldria que em comencessin a explicar les conseqüències que pot tenir laboralment el fet que Europa pugui posar traves o encarir el producte.

—Per què no esteu d'acord a establir un salari mínim de referència tal com proposa el Departament d'Economia?

—Perquè amb els sindicats compartim que això agrada als polítics, però no a la resta. El 98% dels convenis, que són conseqüència de la negociació col·lectiva, tenen salaris d'entrada superiors al salari mínim. S'ha pujat a 900, però el salari d'entrada al conveni metal·lúrgic a la província de Barcelona –que és el conveni que més treballadors té– té el salari d'entrada a 1.200. Ara tindrem el salari mínim interprofessional d'Espanya, després el vice-president Aragonès en posarà un altre i el consell comarcal del Vallès Occidental dirà que també en posa un.

—Però no té cap vinculació legal i pot servir per a suscitar debat en un context de desigualtat creixent.

—Però si quan parlen de 900 euros –i això ho diuen també els sindicats– més aviat pressionen a la baixa, perquè el 96% dels assalariats tenen convenis superiors. Ens pressionem a posar salaris que d'entrada ja són més baixos que els que tenim per conveni. I a més, no ens han consultat. És una manera de fer un discurs que els sembla progressista, però d'això se n'ha de parlar a la negociació col·lectiva. A més a més, és cert que hi ha situacions i algunes activitats amb salaris molt baixos. I per això vam aplaudir que s'augmentés el salari mínim interprofessional. Ara, a partir d'aquí, negociació col·lectiva. I això també ho va dir Javier Pacheco.

ALBERT SALAMÉ

Es desfermava l'eufòria després de mesos de feina i tensió. ARXIU

La consulta d'Arenys de Munt, com la determinació d'un poble va despertar un país

Consulta Analitzem l'impacte de la consulta d'Arenys de Munt en l'independentisme deu anys després, com aquella gent va canviar la societat i va apoderar la població

TXELL PARTAL

Arenyencs, interpretant els sentiments i els anhels del poble que ens acaba de dir el seu sufragi i tenint present que aquest acte simbòlic presideix la realitat present, proclamem Arenys de Munt primer municipi que ha votat lliurement i democràticament la independència de la nació catalana.' Amb

aquestes paraules s'acabava la llarga jornada del 13 de setembre de 2009 una diada històrica a Arenys de Munt (Maresme).

Es desfermava l'eufòria després de mesos de feina i tensió. El crit era unànime: 'Aquí comença la nostra independència!' Era la primera vegada que els ciutadans dels Països Catalans eren consultats sobre la independència. El resultat va ser aclaparador: el 96,33 % va votar sí.

'Aquí comença la nostra independència!' Era la primera vegada que els catalans eren consultats sobre la independència

Amb un gest tan senzill com un vot canviaven el rumb del país i Arenys de Munt passava a la història com el poble que havia començat el procés independentista actual. Una guspira que va portar al Primer d'Octubre.

Un gest que va canviar la societat

'Ara sembla impossible, però en el 2009 parlar d'independència no era comú i encara menys parlar de fer un re-

Algunes imatges de la jornada electoral. ARXIU

ferèndum. Plantejar obertament fer una consulta d'independència va ser gairebé un acte revolucionari'. Va canviar la dinàmica del país i sobretot vam perdre la por' explica Ximenis, portaveu de la consulta i regidor de la CUP, partit que va impulsar el projecte presentant una moció al ple d'Arenys de Munt. Una idea que és compartida per Albert Tarrés, membre de la Comissió Organitzadora que recorda el que va passar com un canvi de mentalitat: 'Fins llavors, la paraula d'independència era tabú.'

I és que la consulta d'Arenys de Munt, com embrió de les consultes que es

van fer després, va fer expandir la paraula i el concepte independència per tots els racons del país. La van posar a l'agenda política i van possibilitar que se'n parles al carrer. Els independentistes van poder explicar les seves propostes i el que va ser més significatiu: es va passar del desig a debatre obertament com arribar a l'objectiu.

Carles Móra, batlle de la localitat en aquell moment, ho té clar: 'Arenys de Munt va esdevenir la punta de llança de l'independentisme.' Però això no vol dir que els promotors de la consulta no tinguessin arrels en tot el moviment que els havia

precedits. Quan Móra parla d'aquells dies vol recordar que l'independentisme ve de molt lluny: 'Hi ha molta gent que hi ha deixat la sang i la salut, per aquesta idea. Allò que vam fer nosaltres no és gaire meritori. No es pot comparar el nostre sacrifici amb el dels represaliats de l'1-O, o els presos i exiliats. Nosaltres ens ho vam passar molt bé i no vam patir tant'.

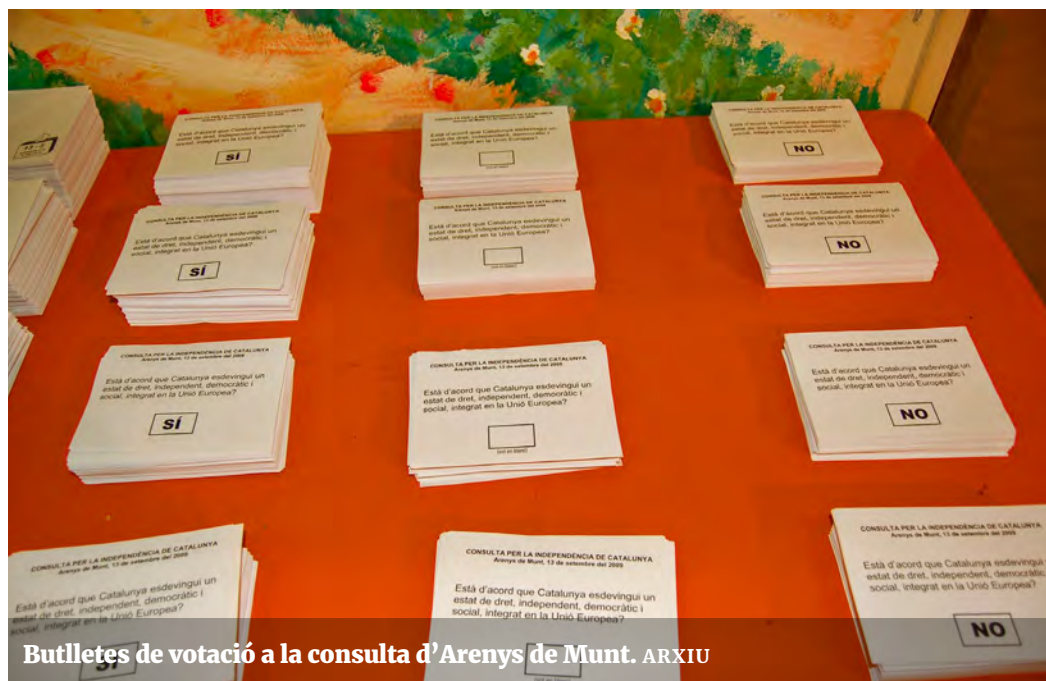
Encara més: la moció que es va presentar al ple tenia el propòsit que l'ajuntament cedís la sala municipal per a recollir signatures en suport d'una iniciativa legislativa popular (ILP) perquè el Parlament de Catalunya discutís

i aprovés una llei de convocatòria de referèndum d'autodeterminació. Però els partits, incloent-hi els independentistes, van tombar aquella proposta al parlament.

Arenys de Munt es va transformar en una festa per la democràcia

Aquell 13 de setembre, la riera d'Arenys es va omplir de gom a gom, i les cues per a votar van durar tot el dia. Hi havia música al carrer, dinars populars i una riuada de gent de tot arreu. Es respirava un ambient indescriptible, que no s'havia viscut mai fins aleshores, un ambient de victòria. D'alguna manera

Butlletes de votació a la consulta d'Arenys de Munt. ARXIU

El resultat no era vinculant, però aquell dia va evidenciar que molts catalans compartien aquell desig i que reclamaven de votar

els independentistes es van comptar per primera vegada. I, fent-ho, es van adonar que eren molts més que no es deia. I van veure també que junts eren molt més forts. No calia esperar un senyal dels polítics. Es podia actuar de manera directa.

Es van viure situacions que eren totalment noves però que, vistes ara, amb la perspectiva que dona la història, recorden el Primer d'Octubre. La de al multitud obrint pas i aplaudint la gent gran perquè pogués votar ha estat un símbol d'una manera de fer. Albert Tarrés explica que la cosa més colpidora d'aquell 13 de setembre a Arenys de Munt va ser veure votar la gent gran, emocionada. Recorda que es va improvisar una urna perquè els qui no tenien els

papers necessaris per a votar ho poguessin fer. Aquells vots no es van comptabilitzar, però s'havia de trobar una fórmula perquè tothom pogués expressar el seu anhel.

Si alguna cosa va sorprendre aquell dia va ser l'alegria de la gent. Una alegria sense por. En aquell moment no estàvem acostumats a veure gent contenta ficant el seu vot en una urna. En les altres convocatòries electorals no hi havia il·lusió. 'Hi havia un entusiasme que s'encomanava', explica Móra. El resultat no era vinculant, però aquell dia va evidenciar que molts catalans compartien aquell desig i que reclamaven de votar.

I no tan sols hi va haver alegria. També nervis. La Falange havia amenaçat de fer boicot a la consulta i per això

una de les màximes preocupacions de la comissió organitzadora era que tot funcionés amb normalitat. La sala de votacions era clau. Res no podia desvirtuar el vot.

La Falange i l'advocacia de l'estat, claus de l'èxit

La Falange, sense voler-ho, també va tenir un paper important en l'èxit de la consulta. El 8 de juliol van fer acte de presència, per primera vegada, a Arenys de Munt. Van repartir-hi papers contra la consulta.

Però tot es va enrarir el 6 d'agost, quan van demanar de manifestar-se per Arenys de Munt el 13 de setembre mateix. Volien concentrar-se davant la casa de la vila, fet que va desencadenar un ball de cartes administratiu. L'ajuntament proposava un lloc alternatiu, alhora que maldava per impedir la manifestació. Però la direcció general de la Policia de la Generalitat no els va fer cas i la va autoritzar. Això sí, la va desplaçar uns quants metres, fins a la plaça de Catalunya.

El 2 de setembre el poble es va llevar amb una bona notícia. El Departament d'Interior rectificava i feia ajornar una setmana la manifestació de la Falange. Però va ser un goig sense alegria. Aquell mateix dia, l'advocacia de l'estat recorria contra l'acord del ple. L'endemà el tribunal contenciós administratiu 14 de Barcelona suspenia cautelarment l'acord.

Aquest vaivé d'actuacions va aconseguir que Arenys de Munt fos notícia a tot arreu. Fins i tot en va parlar la vice-presidenta del govern es-

Hi havia voluntaris de totes les edats, professions, ideologies i condicions socials. Tothom hi era benvingut

Més de cinc-centes viles i ciutats van seguir-ne l'exemple i el model

panyol, María Teresa Fernández de la Vega.

Finalment, el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya va prohibir l'ús de la sala municipal per a la votació i va obligar a acceptar la manifestació de la Falange el dia de la consulta. Móra va acabar acatant-ho. Volia evitar la imatge dels Mossos requissant urnes. Però ara ho valora així: 'Si no arriba a ser per la maniobra maldestra de la Falange i l'advocacia de l'estat, possiblement tot plegat hauria passat força desapercbut. Els altres referèndums fets al poble no van pas copsar tant d'interès.'

Veient l'estat de la qüestió, la comissió organitzadora va cercar un local alternatiu i va decidir de mantenir la consulta com a entitat privada. La reacció de la població, l'explica Jordi Clopés: 'Una cosa prohibida fa que la gent tingui més ganes de fer-la.' Clopés, que va formar part de la comissió organitzadora de bon començament, va viure en primera persona com el projecte s'anava fent gran de mica en mica. 'Va ser com una bola de neu. Anaven passant els dies i s'hi anava afegint gent i tenint més ressò mediàtic.' A la primera reunió, només eren tres, a la segona, després d'una crida per la ràdio, eren dotze... Quan es va tancar la llista de la comissió organitzadora eren una trentena. Les setmanes posteriors van començar a arribar voluntaris d'arreu. Fins i tot de fora de la vila.

El poder de la gent, la lliçó de la unitat

'Tothom va posar-hi el seu granet de sorra. Tothom era

important', remarca Carles Móra, que defensa que tant mèrit té aquell que es va dedicar a fer entrepans, com els qui van actuar o els qui van penjar els cartells de la consulta.

De noms, n'hi ha per a donar i vendre. Sílvia Vázquez era voluntària de la mesa que va recollir el primer vot, Xavier Safont va coordinar l'equip de seguretat, 'Juanita' Marquès va cedir casa seva per fer el vot anticipat... Tothom hi era necessari. 'No hi ha ningú més important que un altre, perquè va ser feina de tots', diu el batlle.

Hi havia voluntaris de totes les edats, professions, ideologies i condicions socials. Tothom hi era benvingut. Com recorda Jordi Bilbeny, 'la gent va ser la gran protagonista. Aquells dies, vam perdre la por de l'estat i no vam deixar que els polítics decidissin per nosaltres'. I això ja va ser un gran èxit.

Però ningú no es pensava que aquest èxit de seguida es convertiria en una victòria més gran. Arenys de Munt no va ser pas l'únic municipi que va fer la consulta. Més de cinc-centes viles i ciutats van seguir-ne l'exemple i el model. El moviment de les consultes va comptar amb desenes de milers de voluntaris i va portar centenars de milers de catalans a votar sobre la independència. En definitiva, les consultes van significar un abans i un després en l'independentisme. Mirant enrere, tot allò que ha passat aquests cinc anys és difícil d'explicar sense Arenys de Munt. Sense la determinació d'aquell poble que va despertar un país. III

Cultura popular Diada castellera de Santa Tecla

Gastronomia Fira del Formatge Artesà de Lladó

Tradicions L'Aplec de Cardona

VilaWeb { Paper >14-15/9/2019

**D.E.S.
C.O.N.N.E.C.T.A.**

ARTS ESCÈNIQUES
GASTRONOMIA / LLIBRES / MÚSICA
CULTURA POPULAR
CINEMA / ARTS VISUALS / MUSEUS
FIRES I MERCATS

El projecte vol donar a conèixer els mercats
municipals de València, unint per un dia la
música i la gastronomia

BONICA FEST 2019: VALÈNCIA CELEBRA LA GRAN FESTA DELS MERCATS MUNICIPALS

Aquest dissabte a la nit, els mercats de València es transformen. AV

BONICA FEST 2019: VALÈNCIA CELEBRA LA GRAN FESTA DELS MERCATS MUNICIPALS

Mercats El projecte vol donar a conèixer els mercats municipals de València, unint per un dia la música i la gastronomia

REDACCIÓ

Aquest dissabte a la nit, els mercats de València es transformen. La cultura i la gastronomia uneixen forces per oferir una proposta única. Serà el punt final del Bonica Fest, un festival impulsat per l'Ajuntament de València per a donar a conèixer els mercats de la ciutat.

Durant tota la setmana, la plaça de l'Ajuntament ha acollit diverses activitats relacionades amb el festival, però la

gran festa serà dissabte, quan els tretze mercats de la ciutat obriran les portes al vespre, en un horari gens habitual, per oferir una nit de celebració amb la música i la gastronomia com a grans protagonistes.

Enguany, la jornada va dedicada als productes de temporada i de proximitat, que es podran degustar a un preu molt assequible.

La gran majoria de mercats obriran a les vuit del vespre. Els que oferiran més propostes són el Mercat Central, amb cinc espectacles musicals, i el de Russafa, amb quatre. Precisament, una

de les propostes més llamineres serà al mercat de Russafa, amb l'actuació dels grups el Diluvi, el Tio de la Careta i The Dance Crashers. Però a la programació, hi ha propostes per a tots els gustos, des de jazz a música electrònica. Els mercats estaran oberts fins a dos quarts d'una de la matinada.

Per als qui prefereixin matinar, els mercats de Natzaret i Benimàmet han decidit de passar a la festa al matí. A les 12.30 començaran tot d'activitats i jocs pensats per als més menuts i a l'hora de dinar, oferiran una gran paella popular.

Com a novetat d'enguany, es lliurarà un premi al millor formatge artesà de la fira. FFL

ELS MILLORS **FORMATGES** ARTESANS S'APLEGUEN A **LLADÓ**

Làctics Diumenge, 15 de setembre, la Fira del Formatge arriba als vint-i-quatre anys aplegant una representació dels formatges artesans del Principat i Catalunya Nord

REDACCIÓ

La Fira Catalana del Formatge Artesà de Lladó es fa per vint-i-quatrena vegada aquest diumenge, 15 de setembre, consolidada com una de les cites per als amants del formatge artesà del país. Enguany, hi participaran trenta formatgers artesans d'arreu del Principat i de Catalunya Nord. A més, hi haurà quinze parades d'altres productes gastronòmics artesans i un reguitzell d'activitats lúdiques i culturals.

Com a novetat d'enguany, es lliurarà un premi al millor formatge artesà de la

fira, a banda dels tradicionals diplomes d'or, plata i bronze a les categories de formatges de vaca, ovella, durs de cabra, cabres toves i àcides. El concurs es farà de nou del matí a dotze del migdia, quan es lliuraran els premis a la Placeta. El jurat és format per noms reconeguts de la gastronomia, la comunicació, la fotografia i l'audiovisual. Tots els formatges guanyadors es podran comprar a la fira.

A dos quarts d'una, es farà un tast de vi i cervesa amb formatges per a conèixer els millors maridatges de cadascun dels làctics. Durant tot el dia es podran adquirir tiquets de degustació de formatges a la carpa de la fira.

A banda de la fira de formatges, també s'han organitzat activitats per a amenitzar la jornada. Per als més menuts, de deu a una, s'instal·laran darrere l'església de Santa Maria una cinquantena de jocs de fusta a càrrec de Fefe i Companyia. A les onze del matí, des de la mateixa església, sortirà una visita teatralitzada pel nucli antic de Lladó, i a dos quarts d'una hi haurà un concert d'Emilio Sánchez a la Placeta. No serà l'única oferta musical: la jornada es clourà amb un concert de Könupar a dos quarts de set del vespre, just després de l'espectacle de Claret Clown 'El circ Peperoni'.

Enguany, l'Aplec es fa del 13 al 18 de setembre i compta amb dues interpretacions de la recreació històrica 'Viurem lliures o morirem' al castell de Cardona. AC

CARDONA COMMEMORA LA CAPITULACIÓ A LA GUERRA DE SUCCESSIÓ AMB UNA RECREACIÓ HISTÒRICA

Tradicions L'Aplec de Cardona es fa del 13 al 18 de setembre i ofereix xerrades, concerts, recreacions al castell de Cardona i mostres de cultura popular

REDACCIÓ

El 18 de setembre de 1714, set dies després de la caiguda de Barcelona a la guerra de Successió, Cardona va caure en arribar l'ordre de rendició. Es va convertir en l'últim baluard de la Catalunya continental. Per commemorar aquests fets i també per reivindicar la llengua i la cultura catalanes, fa vint-i-dos anys que l'associació 18 de Setembre organitza l'Aplec de Cardona, una festa reivindicativa en què, a banda d'una recreació històrica al castell,

també s'organitzen xerrades, concerts i mostres de cultura popular.

Enguany, l'Aplec es fa del 13 al 18 de setembre i compta amb dues interpretacions de la recreació històrica 'Viurem lliures o morirem' al castell de Cardona, divendres i dissabte a un quart de nou del vespre. Després de les interpretacions, hi haurà concerts: divendres, a càrrec de PD Aplec, i dissabte, d'Intershow i Adala&Siva.

Dissabte serà la jornada més intensa de l'Aplec. A dos quarts d'onze es farà l'Aplec infantil i també hi haurà una arrossada popular, una xerrada i la

cercavila de cultura popular amb els geganters i grallers de Cardona. En acabat, també hi haurà una actuació castellera.

El dimecres 18 de setembre a les vuit del vespre, es farà l'ofrena floral i es llegirà el manifest.

L'esperit de l'Aplec de Cardona és, a banda de recordar i commemorar la data del 18 de setembre, esdevenir una diada reivindicativa en què participi la gent de la vila però també d'arreu dels Països Catalans. L'associació 18 de Setembre vol reivindicar que amb la cultura popular es pot difondre i consolidar la consciència i la unitat nacional del país.

Un dels murals d'Axel Void, que participarà al Milestone Project. CEDIDA

UN MURAL D'HOMENATGE ALS PARES DELS GERMANS ROCA, ENTRE ELS RECLAMS DEL MILESTONE PROJECT

Festivals També hi participen els artistes urbans Axel Void, Mohamed L'Ghacham i Millo

REDACCIÓ

El festival d'art urbà Milestone Project compta enguany amb tres artistes del Marroc, Itàlia i els Estats Units. L'encarregat de donar el tret de sortida al certamen serà Axel Void, que farà una obra de gran format en tres parets del Campus Montilivi de Girona formant un sol mural. També hi participaran Mohamed L'Ghacham, que del 8 al 12 de setembre vestirà una nova façana de la ciutat encara per confirmar, i l'italià Millo, que ha exposat obres arreu del món i que prepararà un mural de grans dimensions al barri Germans Sàbat, un espai que el festival encara no havia trepitjat.

El festival també recollirà la voluntat dels germans Roca de fer un homenatge als seus pares. Per això, es farà un mural de gran format en un punt encara per confirmar del barri de Taialà. L'encarregat d'elaborar-lo serà un artista local que tampoc s'ha revelat.

El Milestone Project, el Festival d'Art Urbà Contemporani de Girona, va néixer el 2012 amb l'objectiu de connectar la cultura i la societat, sense prejudicis i a partir de la transformació de l'espai públic. Durant set anys, ha convidat els principals artistes urbans de l'escena internacional perquè transformessin racons gironins en obres d'art de gran format, deixant imatges icòniques com la Cocollona gegant.

Aquest diumenge arriba una de les cites castelleres més importants de la temporada: la diada casteller de Santa Tecla. ACN

LA DIADA CASTELLERA INAUGURA A LES FESTES DE SANTA TECLA 2019

Castells El primer diumenge de la Diada de Santa Tecla 2019 comptarà amb la Colla Xiquets de Tarragona, la Colla Jove Xiquets de Tarragona, la Colla Vella dels Xiquets de Valls i els Castellers de Vilafranca

REDACCIÓ

Aquest diumenge arriba una de les cites castelleres més importants de la temporada: la diada casteller de Santa Tecla 2019, que donarà el tret de sortida a la festa major de Tarragona amb l'actuació de la Colla Xiquets de Tarragona, la Colla Jove Xiquets de Tarragona, la Colla Vella dels Xiquets de Valls i els Castellers de Vilafranca.

La diada començarà a les onze a la plaça del Rei, on es concentraran les dues colles convidades, la Vella dels Xiquets de Valls i els Castellers de Vilafranca. Tot seguit, a quarts de dotze, començarà la cercavila fins a la plaça de la Font, on es farà la diada casteller amb les quatre colles participants. Una vegada fet el sorteig, els castells començaran a les dotze i se'n faran tres rondes. La diada casteller serà transmesa en directe per TAC 12 i Tarragona Ràdio.

Tant dissabte com diumenge pels carrers de Setcases s'instal·larà la Fira Artesana i a la Sala dels Estudis hi haurà una exposició de bolets. FBS

SETCASES CELEBRA L'ARRIBADA DELS PRIMERS BOLETS DE LA TEMPORADA

Micologia La Festa del Bolet de Setcases, que es farà aquest cap de setmana, gaudirà de tallers, fires i activitats relacionades amb la micologia

REDACCIÓ

A començament de setembre, Setcases (Ripollès) s'omple d'amants dels bolets que, delits per trobar-ne els primers de la temporada, pugen a la muntanya a provar sort. És per celebrar aquestes primeres aparicions de la tardor que fa vint-i-set anys que hi fan la Festa del Bolet amb activitats, degustacions i concursos per a tots els públics.

Tant dissabte com diumenge pels carrers de Setcases s'instal·larà la Fira Artesana i a la Sala dels Estudis hi haurà una exposició de bolets. A més, dissabte els Randellaires amenitzaran la jornada

amb la seva animació folk. A les 17.00 es farà la conferència 'Els bolets de Setcases', a càrrec de Jordi Rius, membre de la Societat Catalana de Micologia. Per cloure la jornada, a les 19.00 faran un concert a la plaça Major.

Diumenge d'11.00 a 13.00 es farà el tastet de bolets i a les dotze de migdia el concurs infantil d'identificació de bolets. A les 13.30 a la Sala dels Estudis es lliuraran els premis de la festa al bolet comestible de més pes, a la cistella de bolets comestibles més gran i a la màxima varietat d'espècies de bolet. Aquest acte posarà el punt final a un cap de setmana centrat en els bolets, sobretot en les parades d'artesans i de venedors de bolets dels carrers del poble.

Quim Gutiérrez protagonitza el film 'Litus', del director barceloní Dani de la Orden. ACN

DANI DE LA ORDEN TORNA A LA GRAN PANTALLA AMB LA COMÈDIA DRAMÀTICA 'LITUS'

La trobada d'un grup d'amics arran del suïcidi d'un d'ells és el tema que ha triat el director barceloní Dani de la Orden per a tornar a la gran pantalla. La comèdia dramàtica *Litus* és protagonitzada per Quim Gutiérrez i Belén Cuesta. Aquesta setmana també s'estrena el documentari *Aute Retrato*, sobre l'artista Luís Eduardo Aute, i el drama basat en fets reals *Five Feet Apart*, que narra la història d'amor de dos adolescents amb fibrosi quística.

Litus

Direcció: Dani de la Orden. Intèrprets: Belén Cuesta, Marta Nieto; Quim Gutiérrez, Miquel Fernández, Álex García, Adrián Lastra. Gènere: Comèdia dramàtica

Uns amics es troben tres mesos després del suïcidi d'un d'ells. La trobada farà emergir secrets i tensions i mostrarà com ha afectat la tragèdia a cadascú.

The Reports on Sarah and Saleem

Los informes sobre Sarah y Salem

Direcció: Muayad Alayan. Intèrprets: Si-vane Kretchner, Maisa Abd Elhadi, Han-nan Hillo, Rebecca Esmeralda Telhami; Adeeb Safadi, Mohammad Eid, Kamel el Basha, Ishai Golan. Gènere: Drama

Història d'amor entre un home palestí i una dona israeliana a Jerusalem, tots dos casats. Els dos amants decideixen d'arriscar-se i mantenir les seves trobades furtives a la furgoneta d'ell. Però els descobreixen i la seva aventura amorosa pren una dimensió política perquè s'han trobat al lloc i en el moment equivocats.

Five Feet Apart

A dos metros de ti

Direcció: Justin Baldoni. Intèrprets: Haley Lu Richardson, Kimberly He-berth Gregory, Parminder Nagra; Cole Sprouse, Moises Arias, Gary Weeks. Gènere: Drama

Història d'amor entre dos adolescents que tenen fibrosi quística. Els dos enamorats maldaran per aferrar-se a la vida i a l'amor tot i que la seva malaltia els impedeix el contacte físic. Basada en fets reals.

Sordo

Direcció: Alfonso Cortés-Cavanillas. Intèrprets: Ruth Díaz, Stephanie Gil, Olimpia Melinte; Asier Etxeandia, Hugo Silva, Aitor Luna, Imanol Arias. Gènere: Acció

Lluita per la supervivència d'un grup de maquis ocults a les muntanyes. El protagonista es queda sord per una forta explosió, cosa que li complicarà les coses per a resistir al bosc

És un llibre necessari
i imprescindible per a
tots els públics

Eugènia Broggi

VIVIAN GORNICK S'ENCARA A VIVIAN GORNICK

L'Altra Editorial publica 'Mirar-nos de cara'

REDACCIÓ

Després del volum memorialístic que aplegava *Vincles ferotges* i *La dona singular i la ciutat*, l'Altra Editorial continua fent arribar l'obra de Vivian Gornick, ara amb *Mirar-nos de cara*, un recull d'assajos que l'escriptora i periodista va publicar a la dècada dels noranta i que exploren la lluita diària i incansable per a encarar-se sense sentimentalismes ni malenconia a la seva solitud creixent i al difícil equilibri per mantenir una vida independent i, alhora, establir una profunda connexió amb els altres. Martí Sales n'ha fet la traducció.

Mirar-nos de cara acaba d'arribar a les llibreries. Us n'ofereim **un fragment**.

La reflexió que segueix i que fa Gornick mostra amb lucidesa els viaranyos que ressegueix aquesta escriptora: 'L'esclavitud de l'ànima és una mena d'amnèsia: no pots aferrar-te a les coses que saps; si no t'aferres a les coses que saps, no pots posar-les en pràctica; si no pots posar-les en pràctica, no hi ha canvi possible. Sense canvi, la connexió amb tu mateixa mor. I com que això és insuportable, la vida és un "recordar" infinit de les coses que ja saps. I on em deixa, això? En una lluita perpètua.'

I Eugènia Broggi, editora de l'Altra, explica:

«A *Mirar-nos de cara* retrobem la veu i la vitalitat intel·lectual de Vivian Gornick, una de les escriptores més lúcides i reveladores que han passat per casa nostra, l'Altra Editorial. Als assajos que

componen el llibre, l'autora hi tracta molts dels temes que ja explorava a les seves memòries, *Vincles ferotges* i *La dona singular i la ciutat*, com ara l'amistat entre les dones; el feminisme i la sororitat; la decisió inamovible de viure sola i el rebuig a la institució del matrimoni, i la solitud que això comporta, i la literatura com a agafador per a il·luminar el camí de la vida i sortir dels bucles emocionals. I en tots els textos, hi batega el mateix compromís insubornable: la lluita per assolir l'autoconeixement, un dels temes centrals de la literatura i la vida de Vivian Gornick. En un exemple magistral del que ella anomena "narrativa personal", aquests assajos publicats farà quaranta anys són d'una vigència absoluta i d'una modernitat desarmant. És un llibre necessari i imprescindible per a tots els públics.»

PASTÍS DE PASTA DE FULL AMB CREMA I FRUITA DEL TEMPS

L'alegria de la fruita de final de l'estiu i la primera tardorena

Ingredients

- 1 làmina de pasta de full rectangular
- 3 ous
- mig litre de llet
- dues cullerades de Maizena
- la pell d'una llimona
- una mica de vainilla
- 100 g de sucre
- gelatina de poma o llimona
- fruita del temps (figues, raïm, maduixes, kiwi, préssecs)

NEUS CUSCÓ

Posem la pasta de full en una safata d'anar al forn, amb un paper vegetal a sota i la punxarem. L'enfornem a 180°, de divuit a vint minuts, aproximadament, fins que quedi daurada.

Reservem una mica de llet per a desfer la Maizena en fred.

En un cassó, hi posem al foc la resta de la llet, una pela de llimona i la vainilla. Quan comenci a bullir, tirem els ous remenats amb el sucre i la Maizena desfeta.

Remenem la llet amb una espàtula fins que quedi una crema feta i espessa. Al primer bull, retirem la crema del foc i la continuem remenant fins que quedi ben fina.

Posem la crema per sobre de la pasta de full cuïta. Tallem la fruita i la col·loquem per sobre, amb gràcia.

Desfem la gelatina amb una mica d'aigua, un minut al microones, i pintem la fruita perquè quedi brillant.

I aquestes postres ja es poden menjar. Si no es mengen tot seguit, guardarem el pastís a la nevera fins al moment de servir-lo.

Macron a Andorra: 'Escriure Europa és escriure el futur'

Oltra diu que dilluns començaran a preparar el pressupost i no consideren de prorrogar l'actual

Sabadell escollirà entre monarquia o república en una consulta popular el 6 d'octubre

El Brexit dispara l'independentisme gal·lès fins al 41% dels vots en un referèndum

La justícia britànica mantindrà Assange a la presó quan acabi la condemna